

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ, ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ՄՆՆԴԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅ-ՀՈՒՆԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶ» ՊՈԱԿ-Ի ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

ՆԱԽԱԲԱՆ

Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ հունական պետական քոլեջի (ԵՀՀՊՔ, ՄՈՒՀ, քոլեջ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. Հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձանահատուկ շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Զեկույցը պարունակում է քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	2
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՅԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ.....	6
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	13
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	16
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.....	16
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	19
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ.....	24
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ.....	30
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.....	34
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ	39
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ	42
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	46
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ	49
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ.....	52
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	58
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ..	58
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑԸ.....	60
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	62
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	64
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	64
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	65

ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔԱՏԸ

ՄՈՒՀ-ի գործունեությունը և պատմությունը.

Քոլեջը հիմնադրվել է 1943 թվականին՝ «Սննդի արդյունաբերության տեխնիկում» անվանումով: Ուսումնական հաստատությունն այս տարիների ընթացքում մի քանի անգամ անվանափոխվել է: 2002 թ.-ից ՀՀ ԿԳ նախարարի N 447-Մ հրամանով «Սննդի արդյունաբերության տեխնիկում» վերանվանվել է «Երևանի սննդի արդյունաբերության պետական քոլեջ», իսկ 2006թ.-ից ՀՀ ԿԳ նախարարի N 357-Ա հրամանով «Երևանի սննդի արդյունաբերության պետական քոլեջ»-ը վերանվանվել է «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի:

Քոլեջի գրանցման հասցեն ՀՀ ք. Երևան, Արշակունյաց:

Քոլեջը 2023 թվականին առաջին անգամ անցել է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթաց՝ ստանալով երկու տարի պայմանական հավատարմագրում:

ՄՈՒՀ-ի զարգացման ուղղությունները և կրթական ծրագրերը

Քոլեջում 2024-2025 ուս-տարվա տվյալներով սովորում են 1325 ուսանող: Քոլեջում կրթական ծրագրերի իրականացման նպատակով դասավանդում են 85 դասախոս, որոնցից 64-ը հիմնական հաստիքով, 22-ը համատեղության հաստիքով: 85 դասախոսներից 85-ն ունեն բարձրագույն կրթություն, որոնցից 3-ն ունեն գիտական աստիճան և միայն 1 դասախոս ունի միջին մասնագիտական կրթություն: Շրջանավարտների հետագծի վերաբերյալ ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ շրջանավարտների մեծ մասը աշխատում են իրենց մասնագիտությամբ: Ըստ 2023-2024 ուս-տարվա վերլուծության քոլեջն ունեցել է 254 շրջանավարտ, որից 129-ը (50.7%) աշխատանքի են անցել իրենց մասնագիտությամբ կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուի օժանդակությամբ¹:

Քոլեջը իրականացնում է 9 մասնագիտության կրթական ծրագրեր հետևյալ մասնագիտություններով՝ շնորհիվ համապատասխան որակավորումներ. «Սպասարկման կազմակերպում»-Մենեջեր՝ սպասարկման ոլորտի, «Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ»- Մենեջեր՝ զբոսաշրջության ծառայությունների սպասարկման, «Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ»-Գործավար, «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա»- Տեխնոլոգ՝ հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի արտադրության, «Խմորման արտադրության տեխնոլոգիա և գինեգործություն»-Տեխնոլոգ՝ խմորման արտադրության և գինեգործության, «Կաթի և կաթնամթերքի տեխնոլոգիա»- Տեխնոլոգ՝ կաթի և կաթնամթերքի արտադրության, «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա»-Տեխնոլոգ՝ հանրային սննդի պատրաստման, «Զբոսաշրջություն» դուալ ուսուցմամբ-Մասնագետ՝ զբոսաշրջային

¹ Տվյալները վերցված են Քոլեջի շրջանավարտների զբաղվածության բազայից

ծառայությունների մատուցման, «Փոխադրումների կառավարում և կազմակերպում Լոգիստիկայի կազմակերպիչ:

Փորձագիտական խմբի կողմից դիտարկվող մասնագիտական կրթական ծրագրերում դասախոսական համակազմը բախշված է հետևյալ կերպ՝ Հանրային սննդի տեխնոլոգիա մասնագիտական կրթական ծրագրում դասավանդում են 32 դասախոս,

1. Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա մասնագիտական կրթական ծրագրում՝ 29 դասախոս,
1. Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ մասնագիտական կրթական ծրագրում՝ 30 դասախոս:

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՌՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

«Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ կամ Քոլեջ) ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով: Գնահատումն իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ քոլեջը երկրորդ անգամ է անցնում ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում:

Առաջին հավատարմագրման գործընթացից հետո քոլեջի ընդհանուր զարգացման և կառավարչական որոշումների հիմքում դրվել է 2023–2028 թվականների ռազմավարական ծրագիրը (այսուհետ՝ ՌԾ), որի մշակման համար հիմք են հանդիսացել նախորդ հավատարմագրման արդյունքները, փորձագիտական խմբի ներկայացրած խորհրդատվությունները, ինչպես նաև ներքին շահակիցների և գործատուների հետ անցկացված հանդիպումների արդյունքները: Անհրաժեշտ է նշել, որ քոլեջը հետևողական է գտնվել Թերությունների վերացման ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացմանը:

Քոլեջի կառավարման համակարգը գործում է կոլեգիալության սկզբունքով՝ ապահովելով որոշումների կայացման թափանցիկություն, շահակիցների ներգրավվածություն և կառավարման կառուցվածքի հստակեցում: Կառավարման գործընթացները հիմնականում կենտրոնացած է եղել ռեսուրսային բարելավման, հաշվետվողականության ամրապնդման, արտաքին և միջազգային համագործակցության ընդլայնման, ինչպես նաև կրթական ծրագրերի արդիականացման ուղղություններով, որոնք հանգեցրել են մի շարք դրական փոփոխությունների:

Ինչ վերաբերում է որակի ապահովման համակարգին, տվյալների հավաքագրման գործընթացներին և դրանց վրա հիմնված որոշումների կայացման մեխանիզմներին, ապա փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ այս ուղղությամբ առկա են էական բարելավման անհրաժեշտություններ: Չնայած որակի ապահովման համակարգի շրջանակում ձևավորվել է որոշակի փաստաթղթային բազա, գործող մեխանիզմները դեռևս չեն ապահովում լիարժեք համապատասխանություն կրթական հաստատության ռազմավարական նպատակներին և զարգացման առաջնահերթություններին: Հատկապես խնդրահարույց է հարցումների համակարգը, որը հիմնականում մակերեսային է, չունի հստակ նպատակադրում, առկա է շահակիցների ցածր մասնակցություն, և դրանց արդյունքները չեն հանդիսանում որոշումների կայացման իրական հիմք:

Քոլեջում մասնագիտական կրթական ծրագրերը պարբերաբար վերանայվում և բարելավվում են՝ հիմնվելով աշխատաշուկայի պահանջների, գործատուների հետ համագործակցության և նրանցից ստացված հետադարձ կապի վրա: Վերջին տարիներին գրեթե բոլոր ՄԿԾ-ներում իրականացվել են բովանդակային և կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնք արտահայտվել են նոր առարկաների և արդիական թեմաների ընդգրկմամբ: Գործատուներն ակտիվորեն

ներգրավված են եղել թե՛ կրթական ծրագրերի վերանայման, թե՛ պրակտիկաների իրականացման գործընթացում՝ ապահովելով ուսանողների մասնագիտական հմտությունների ձևավորման գործնական հիմքը: Իսկ շրջանավարտների զբաղվածության վերլուծությունը վկայում է, որ քոլեջի շրջանավարտների զգալի մասը հաջողությամբ ինտեգրվում է աշխատաշուկա՝ մասնագիտական ոլորտում: Տվյալների հիման վրա կարելի է արձանագրել, որ մասնագիտական զբաղվածության միջին մակարդակը կազմում է շուրջ 50–60%, ինչը համարվում է համեմատաբար բարձր ցուցանիշ մասնագիտական կրթության համակարգում:

Նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո Քոլեջը հետևողական քայլեր է ձեռնարկել ռեսուրսների բարելավման ուղղությամբ: Իրականացվել են շենքային պայմանների զգալի վերանորոգման աշխատանքներ, այդ թվում՝ տանիքի և լսարանների նորոգում: Բացի այդ, հիմնադրվել է նոր, ժամանակակից խոհանոց-լաբորատորիա, որը կահավորված է համապատասխան սարքավորումներով: Նյութատեխնիկական և լաբորատոր ռեսուրսների այս բարելավումները էապես նպաստել են ուսումնական գործընթացի գործնական բաղադրիչի զարգացմանը և կրթական միջավայրի զարգացմանը: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական խումբը կարևորում է ռեսուրսների շարունակական բարելավումը՝ առաջարկելով, որ այն պահպանվի որպես կառավարման ռազմավարական առաջնահերթություն: Մասնավորապես, նպատակահարմար է ապագայում դիտարկել խոհանոցի լաբորատոր համալիրից գինու և կաթ-կաթնամթերքի վերամշակման լաբորատորիաների տարանջատումը և համապատասխան առանձին լաբորատորիաների ստեղծումը: Այս մոտեցումը պայմանավորված է տվյալ մասնագիտական ոլորտների միջև առկա համատեղելիության սահմանափակումներով, ինչպես նաև այդ ուղղություններով գործող խիստ հիգիենիկ և սանիտարական պահանջներով, որոնց արդյունավետ պահպանումն առավել հնարավոր է ինքնուրույն լաբորատոր միջավայրում:

Ինչ վերաբերում է դասախոսական կազմին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ վերջին տարիներին քոլեջը որդեգրել է պրակտիկ մասնագետներին ներգրավելու քաղաքականություն, որի արդյունքում տեղայնացնում է ոլորտում առկա լավագույն փորձը, ինչը նպաստում է կրթության պրակտիկ լինելուն:

Այսպիսով, ամփոփելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ Քոլեջը, ընդհանուր առմամբ, ապահովում է որակավորումների արժանահավատ շնորհում:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ ուսանողները, հատկապես արտադրական ուղղվածություն ունեցող մասնագիտությունների կրթական ծրագրերում, ներգրավվում են ստեղծագործական աշխատանքների իրականացման մեջ: Իսկ ինչ վերաբերում է հետազոտական աշխատանքներին, ապա ուսանողական աշխատանքների զգալի մասը դեռևս չի կրում համակարգված հետազոտական բնույթ և գործընթացը գտնվում է ձևավորման փուլում: ՄՈՒՀ-ը դեռևս կարիք ունի հետևողականորեն զարգացնել ուսանողական աշխատանքների հետազոտական բաղադրիչը՝ ապահովելով համապատասխան մեթոդաբանական աջակցություն և վերահսկողություն:

Քոլեջի միջազգայնացման ուղղությունը առաջնային է դիտարկում հատկապես Կառավարման խորհուրդը, որն իր ներդրումն է ունենում միջազգային կապերի ստեղծման և համագործակցության համար, որոնք ուղղված են քոլեջն առաջանցիկ դարձնելուն: ՄԿԾ-ների

իրականացման համար հաստատությունը տարբեր կրթական ծրագրերի շրջանակներում համագործակցում է շուրջ 70 գործող տեղական գործընկերների հետ: Գործատուներ առկա են բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակներում: Գործընկերային ցանցի հետևողական ընդլայնումը նպաստում է կրթական ծրագրերի իրականացմանը, ռեսուրսների համալրմանը և ուսանողների մասնագիտական զարգացմանը: Քոլեջն ունի որոշակի փորձառություն և գրանցած հաջողություններ նաև միջազգային համագործակցության գործընթացում: Քոլեջը քայլեր է ձեռնարկում նաև «Erasmus +» ծրագրերում մասնակցելու ուղղությամբ:

Ամփոփելով՝ փորձագիտական խումբը նշում է, որ քոլեջը ունի զարգացման կայուն դինամիկա:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

1. Ռազմավարական երկարաժամկետ պլանավորումը՝ հիմնված նախորդ հավատարմագրման արդյունքների և շահակիցների կարծիքների վրա:
2. Կառավարման համակարգի կոլեգիալ կառուցվածքը, որն ապահովում է շահակիցների ներգրավվածությունը և հաշվետվողականությունը:
3. Կրթական ծրագրերի շարունակական բարելավումը՝ հիմնված գործատուների դիտարկումների վրա:
4. Ուսանողների հավաքագրման, կրթական կարիքների վերհանման և կարիերայի աջակցության նպատակով ներդրված արդյունավետ մեխանիզմները:
5. Ուսանողների թվաքանակի կայուն աճը:
6. Կրթական ծրագրերում պրակտիկ մասնագետների ներգրավվածությունը:
7. Աշխատաշուկայում ուսանողների զբաղվածության աճը:
8. Դասախոսական կազմի աշխատանքի արդյունավետության գնահատման համակարգի ներդրումը և դրա հիման վրա իրականացվող վերապատրաստումները:
9. Մասնագիտական ենթակառուցվածքների և ռեսուրսների շարունակական բարելավումը՝ ուսանողների գործնական հմտությունների ամրապնդման նպատակով:
10. Միջազգային և տեղական գործընկերների հետ համագործակցությունը՝ ուսանողների պրակտիկ կարողությունների ձևավորման ուղղությամբ:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

1. Ռազմավարական ծրագրում ընդգրկված որոշ ցուցիչների անորոշ և ոչ չափելի ձևակերպումները:
2. Հետազոտական գործունեության համար մեթոդական ուղեցույցների բացակայությունը:
3. Ստորաբաժանումների հաշվետվությունների ձևաչափերի տարբերությունները և վերլուծության սակավությունը:
4. Որակի ապահովման գործընթացներում խորքային վերլուծությունների բացակայությունը:

Խորհրդատվություններ.

Տվյալահենք կառավարում

1. Վերանայել ռազմավարական ծրագրում սահմանված նպատակներին և խնդիրներին հասնելու գնահատման ցուցիչները՝ դարձնելով դրանք առավել չափելի և թիրախային:
2. ՌԾ-ի մշտադիտարկման զեկույցները և իրականացվող ներքին գնահատումները իրականացնել ՌԾ ուղղություններին և սահմանված ցուցիչներին՝ ապահովելով ռազմավարության իրականացման ընթացքի համակարգային վերլուծություն:
3. Ներդնել այլընտրանքային ռեսուրսների ներգրավման մեխանիզմներ (միջազգային դրամաշնորհներ, արտադրական գործընթացներ և այլն), ինչը հնարավորություն կտա ընդլայնել ֆինանսավորման աղբյուրները, ամրապնդել քուլեջի նյութատեխնիկական բազան:
4. Ներդնել հաշվետվությունների ներկայացման միասնական մեթոդաբանություն՝ ներառելով արդյունքների վերլուծություն, սահմանված ԳԱՑ-ների համադրված դիտարկում և բարելավման առաջարկներ՝ ու կապակցելով նաև ռազմավարական ուղղություններին:
5. Վերանայել և արդիականացնել որակի ապահովման քաղաքականությունն ու կանոնակարգը՝ հստակեցնելով ՈԱ համակարգի հիմնական նպատակը, խնդիրները, ՈԱ գործընթացներում ընդգրկված հիմնական դերակատարներին և նրանց գործառույթները, գործունեության մեխանիզմները, մեթոդաբանական մոտեցումները և գործիքակազմը:
6. Խորացնել ՈԱ (որակի ապահովման) գործընթացների և կառավարման ուղղությունների փոխկապակցվածությունը, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել տվյալահեն որոշումների կայացում, ռազմավարական ծրագրերի առավել հիմնավորված մշակում և կառավարման թափանցիկություն:
7. Մշակել հշակել հարցումների հստակ մեթոդաբանություն, որը կներառի նպատակների սահմանում, թիրախային խմբերի հստակեցում, հարցաշարերի կառուցվածքային կազմակերպում և մասնակցության նվազագույն չափորոշիչներ:
8. Բարելավել իրականացվող հարցաշարերի բովանդակությունը՝ դրանք ձևավորելով այնպես, որ հնարավոր լինի ստացված տվյալների հիման վրա իրականացնել հիմնավոր վերլուծություններ, բացահայտել խնդիրներ, համեմատել միտումներ և ձևակերպել տվյալահեն եզրակացություններ, որոնք կարող են ծառայել բարելավման որոշումների կայացման հիմք:
9. Բազմազանեցնել որակի ապահովման տեղեկատվության հավաքագրման մեխանիզմները՝ լրացնելով հարցումները այլ գործիքներով:
10. Արդիականացնել և թարմացնել պաշտոնական կայքէջը՝ ներառելով որակի ապահովման առանձին բաժին, փաստաթղթային բազա, հարցումների արդյունքներ, վերլուծություններ և բարելավման գործողություններ:

11. Խթանել ՈԱ պատասխանատուի շարունակական մասնագիտական զարգացումը՝ ապահովելով նրա մասնակցությունը վերապատրաստումների, սեմինարների և փորձի փոխանակման նախագծերի՝ ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային մակարդակում:

Որակավորումների արժանահավատ շնորհում

12. Վերանայել ՄԿԾ-ների գնահատման և վերանայման քաղաքականություն փաստաթուղթը՝ այն համապատասխանեցնելով Քոլեջում փաստացի իրականացվող գործընթացներին՝ հստակեցնելով գործընթացի համար պատասխանատու կողմերը, նրանց գործառույթները, տվյալների հավաքագրման մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև գործընթացի փուլերը, ժամկետներն ու պարբերականությունը:
13. Դիտարկել պրակտիկաների օրագրերի ձևաչափերի վերանայման հնարավորությունը՝ սահմանելով հստակ կառուցվածք, որը կներառի՝ պրակտիկայի ընթացքում պլանավորվող ձեռքբերվելիք հմտությունների և կարողությունների ցանկը, ուսանողի կողմից իրականացված աշխատանքների կապը նշված հմտությունների ձևավորման հետ, գործատուի կողմից իրականացվող գնահատման չափորոշիչները, ինչպես նաև ուսանողի ինքնագնահատման հնարավորությունը՝ կապված պրակտիկայի ընթացքի, հանդիպած դժվարությունների և հետագա զարգացման կարիքների հետ:
14. Ներառել ուսանողների գնահատման կարգում բողոքարկման հստակ ընթացակարգ՝ ապահովելով գործընթացի թափանցիկությունը, հաշվետվողականությունը:
15. Բարելավել համեմատական վերլուծությունների (բենչմարքինգի) իրականացումը՝ նախապես սահմանելով համագործակցության նպատակները, վերլուծության ուղղությունները և ակնկալվող արդյունքները, ապահովելով նաև ամբիոնների և դասախոսների ակտիվ ներգրավվածությունը գործընթացի պլանավորման, իրականացման և արդյունքների ամփոփման փուլերում՝ ներառյալ արդյունքների փաստաթղթավորումը հետագա վերլուծության և վերածրագրավորման նպատակով:
16. Շարունակել դասախոսական կազմի մասնագիտական և նորարարական մեթոդաբանությամբ դասավանդելու կարողությունների զարգացման ծրագրերը՝ ապահովելով դասավանդման գործընթացի արդյունավետության բարձրացում:
17. Վերլուծել դասախոսների ակադեմիական ծանրաբեռնվածությունը և սահմանել դասավանդվող մոդուլների առավելագույն թվաքանակը՝ նվազեցնելով գերծանրաբեռնվածությունը և ապահովելով դասավանդման արդյունավետությունը:
18. Մշակել և կիրառել դասալսումների միասնական կարգ, որը կհստակեցնի՝ ինչ նպատակով, որ ժամանկահատվածում, ում կողմից և ինչ ձևաչափով են իրականացվելու դասալսումները: Դիտարկել տեխնոլոգիական ուղղվածությամբ կրթական ծրագրերի լաբորատորիաների տարանջատման հնարավորությունը, մասնավորապես՝ կաթ-կաթնամթերքի և գինեգործության առանձին

լաբորատորիաների ստեղծմամբ՝ այս ծրագրերի գործնական ուսուցման կազմակերպման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար:

19. Արդիականացնել քիմիայի, ֆիզիկայի և կենսաբանության լսարան-կաբինետները՝ վերակառավորելով դրանք և ապահովելով գործնական պարապմունքների կազմակերպման համար անհրաժեշտ պայմանները:
20. Համալրել մասնագիտական գրականության ֆոնդը, ներառելով ժամանակակից տպագիր և էլեկտրոնային աղբյուրներ՝ ուսումնական և հետազոտական գործընթացների արդյունավետությունն բարձրացնելու համար:

Երկրաժամկետ զարգացում

21. Հրապարակել շրջանավարտների զբաղվածության տվյալները պաշտոնական կայքէջում՝ դրանք ներկայացնելով համեմատական և դինամիկ ձևաչափով՝ հաստատության արդյունքայնությունն ու հեղինակությունը ընդգծելու և ռազմավարական որոշումների կայացման համար հիմք ապահովելու նպատակով:
22. Դիտարկել համաուսանողական ժողովների կազմակերպման հնարավորությունը՝ հիմնված ուսանողների կողմից նախապես ներկայացված կարիքների վրա, նպատակ ունենալով խթանել նրանց ներգրավվածությունը կառավարման գործընթացներին և նպաստել նոր գաղափարների գեներացմանը:
23. Պարբերական համալրել և թարմացնել քոլեջի պաշտոնական կայքէջի տեղեկատվական բովանդակությունը (հայերեն և օտար լեզվով)՝ ներառելով կիրառվող ընթացակարգերի, իրականացվող միջոցառումների մասին ամբողջական տեղեկատվություն՝ նպաստելով քոլեջի գործունեության թափանցիկությունը:
24. Դիտարկել ներառական կրթության ոլորտում քոլեջի կողմից ձևավորված փորձի տարածման հնարավորությունները՝ շարունակելով համագործակցությունը շահակից կազմակերպությունների և ծնողական համայնքների հետ:
25. Վերանայել քոլեջում հետազոտական գործունեության կազմակերպման ընթացակարգերը, հստակեցնելով դրանց կառուցվածքը և նպատակային կիրառման դաշտը:
26. Կազմակերպել վերապատրաստումներ դասախոսական անձնակազմի համար՝ ձևավորելով կարողություններ հետազոտության պլանավորման, տվյալների հավաքագրման, վերլուծության և արդյունքների ներկայացման հիմնական մեթոդների և գործիքակազմի վերաբերյալ:
27. Ուսումնասիրել հետազոտական աշխատանքների առաջավոր փորձերը ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային ոլորտում այլ ՄԿՈՒ հաստատություններում՝ նպատակ վերհանելով և ադապտացնելով լավագույն կիրառելի մոդելները:
28. Խթանել քոլեջում իրականացված հաջողված հետազոտական աշխատանքների հանրայնացումը, այդ թվում՝ ուսանողական և դասախոսական նախաձեռնությունների հոդվածների ձևով ներկայացումը՝ նպաստելով ինչպես

մասնագիտական փորձի տարածմանը, այնպես էլ հետազոտական մշակույթի
խթանմանը Քոլեջում:

Գագիկ Քթրյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

10-ը հուլիսի 2025թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից².

1. **Գագիկ Քթրյան-** Հայաստանի եվրոպական համալսարանի դասախոս, փորձագիտական խմբի ղեկավար:
2. **Քանաքարա Հայրապետյան-** Գավառի պետական համալսարանի հումանիտար մասնագիտությունների ֆակուլտետի հասարակական գիտությունների ամբիոնի դասախոս, փորձագիտական խմբի անդամ:
3. **Նարինե Հովհաննիսյան-** ՀԱԱՀ-ի Բուսաբուծական մթերքների վերամշակման տեխնոլոգիաներ ամբիոնի դասախոս, փորձագիտական խմբի անդամ:
4. **Հարություն Չիլինգարյան** - Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի ուսանող-փորձագետ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ, Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ **Անահիտ Տերտերյանը**

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողը, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅԷԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար 22.11.2024 ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո (27.12.2024) Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ-ի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների՝ ինքնավերլուծություն իրականացնելու կարողությունների պակասը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման կարևորությունը՝ ՈԱԱԿ-ը փետրվար ամսին 4-օրյա առցանց աշխատաժողովներ է

² Հավելված 1. Փորձագիտական խմբի անդամների ինքնակենսագրականներ

իրականացրել (նշված է 2024թ. համար): Աշխատաժողովների ընթացքում հավատարմագրվող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվել են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈԻ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն:

Քոլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել են նաև միջանկյալ հանդիպումներ:

Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է 17.02.2025: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնաօժանդակ համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈԻՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց³:

Նախնական այց

2025թ. Ապրիլի 7-ին առցանց հանդիպում է տեղի ունեցել Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՌԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքնության բաժնի ղեկավարը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել ապրիլի 16-18-ը ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Առաջնորդվելով

³ Հավելված 2. Փորձագիտական այցի ժամանակացույց

Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, ռեսուրսների դիտարկում⁴, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն⁵ և այլն: Փորձագիտական խմբի անդամները նաև մասնագիտական հանդիպումներ են ունեցել քոլեջի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերի պատասխանատուների, դասավանդող դասախոսների և ուսանողների հետ:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ: Նախնական զեկույցը տրամադրվել է քոլեջին 11-ը հունիսի 2025թ.: Նախնական զեկույցի վերաբերյալ ԵՀՀՊԲ-ն դիտարկումներ չի ներկայացրել: Փորձագիտական խումբը կազմել է զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը խմբի կողմից հաստատվել է 10.07.2025թ.

Անահիտ Տերտերյան

Փորձագիտական խմբի համակարգող

10-ը հուլիսի 2025թ.

⁴ Հավելված 4. Փորձագիտական խմբի կողմից ուսումնասիրված ռեսուրսներ

⁵ Հավելված 3. Ուսումնասիրված փաստաթղթերի ցանկ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր: «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության առաքելությունը ձևակերպված է 2023-2028թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրում (այսուհետև՝ ՌԾ): Քոլեջի առաքելությունն է՝ «Պատրաստել տնտեսության ու բիզնեսի զարգացման, ինչպես նաև արդի աշխատաշուկայի պահանջարկին համապատասխան մրցունակ մասնագետներ»: Տեսլականում կարևորվում է՝ «Ունենալ բարձր վարկանիշ ոչ միայն ազգային, այլև միջազգային մակարդակում՝ ապահովելով որակյալ կրթություն, շրջանավարտների համար աշխատաշուկայում լայն հնարավորություններ, և վայելելով շահառուների վստահությունը»: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի միջազգայնացման ուղղությունը կարևորվում է ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին շահակիցների համար: Վերջին երեք տարիներին այդ ուղղությամբ քայլերն ուղղված են հատկապես միջազգային գործընկերների շրջանակի ընդլայնմանը, դրանց արդյունքում ուսանողների և դասախոսների փորձի փոխանակման ապահովմանը:

Քոլեջը միջին մասնագիտական կրթություն է իրականացնում ՈԱՇ-ի 5-րդ մակարդակին համապատասխան: Քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերը համապատասխանում են իր ոլորտային ուղղվածություններին:

ՌԾ-ով սահմանված են քոլեջի զարգացման հետևյալ ռազմավարական նպատակները՝ Ուսուցման որակի ամրապնդում, լրացուցիչ և շարունակական կրթության զարգացում, Ֆինանսական կայունության պահպանում և ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման արդյունավետության բարձրացում, Կառավարման համակարգի կատարելագործում, անձնակազմի մասնագիտական որակների զարգացում և կորպորատիվ մշակույթի բարելավում, Միջազգային համագործակցության ընդլայնում, Նյութատեխնիկական բազայի և ենթակառուցվածքների բարելավում և զարգացում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, ռազմավարական ուղղությունները սահմանվել են՝ հիմք ընդունելով քոլեջի նախորդ հավատարմագրման գործընթացի արդյունքները և փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունները, ինչպես նաև քոլեջի ներքին շահակիցների և գործատուների հետ անցկացված հանդիպումների արդյունքները: Միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ այս հանդիպումների արդյունքները չեն փաստաթղթավորվել:

Ռազմավարական նպատակների իրականացման համար կազմվել է պլան-ժամանակացույց, որտեղ նշված են նպատակներին հասնելու գործողությունները, վերջնական արդյունքը, ստուգման ցուցիչը, ժամկետները, պատասխանատուները, պահանջվող ֆինանսական միջոցները: Ցուցիչների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանց զգալի մասը ունեն չափելիության խնդիր. օրինակ՝ նշված է «շրջանավարտների զբաղվածության աճ», սակայն հստակեցված չէ, թե որքան աճի է ձգտում ուսումնական հաստատությունը: Անհրաժեշտ է նշել, որ պլան-ժամանակացույցը կազմված է ՌԾ-ին համապատասխան և ընդհանուր առմամբ կարող է ապահովել ռազմավարական նպատակների իրականացումը:

Ըստ 2023թ. հաստատված «Շահակիցների հետ հետադարձ կապի ապահովման կանոնակարգի»՝ քոլեջի ներքին շահակիցներն են ուսանողները, դասախոսները, վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմերը, իսկ արտաքին շահակիցներ՝ դիմորդները, ծնողները, շրջանավարտները, գործատուներն ու սոցիալական գործընկերները, տեղական և արտասահմանյան պետական և մասնավոր կառույցները:

Ռազմավարական ծրագրի իրագործման նպատակով ՄՈՒՀ-ում մշակվել են նաև տարեկան կարճաժամկետ ծրագրեր, որոնք ներառում են տվյալ ժամանակահատվածում առաջնահերթ համարվող խնդիրները: Բացի այդ, հաստատությունը մշակել է միջնաժամկետ ռազմավարական ծրագիր՝ որպես երկարաժամկետ ռազմավարական ուղղությունների փուլային իրագործման գործիք: ՌԾ կատարողականի գնահատման նպատակով ՄՈՒՀ-ը իրականացրել է 2022–2023, 2023–2024 կարճաժամկետ և 2023–2025 միջնաժամկետ ռազմավարական ծրագրերի վերլուծություն: Սակայն փաստաթղթի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ ներկայացված վերլուծությունները անմիջականորեն փոխկապակցված չեն երկարաժամկետ ՌԾ-ում սահմանված գործողությունների և չափելի արդյունքների հետ: Դրանք հիմնականում ներառում են ընդհանուր վերլուծություններ ուսանողական կազմի թվաքանակի աճի, կրթական ծրագրերի բարելավման հիմնական ուղղությունների և ռեսուրսային բազայի զարգացումների և այլնի վերաբերյալ, որոնք, թեև առնչվում են ՌԾ գերակա ուղղություններին, այնուամենայնիվ որդեգրված ձևաչափը թույլ չի տալիս իրականացնել ուղղակի և համապարփակ վերլուծություն ռազմավարական ծրագրով սահմանված նպատակների և գործողությունների կատարման համատեքստում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը ՌԾ-ի վերջնական կատարողականի գնահատումը նախատեսում է իրականացնել ծրագրի ամբողջական ավարտից հետո: Քոլեջն իր ընթացիկ ձեռքբերումները գնահատում է նաև նախորդ հավատարմագրումից հետո նոր ձևաչափով ներդրված տնօրենի հաշվետվության հիման վրա (Քոլեջի գործունեության տարեկան ներքին գնահատումը), վերջիններիս ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ դրանք նույնպես ուղղակիորեն կապակցված չեն ռազմավարական նպատակներին և սահմանված ցուցիչներին:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն, որ քոլեջի նոր ռազմավարական նպատակների ձևավորման հիմքում դրվել են նախորդ հավատարմագրման արդյունքներով պայմանավորված փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունները, որոնք

հնարավորություն են տվել սահմանել թիրախային նպատակներ՝ ուղղված քոլեջի խոշոր խնդիրների լուծմանը և ՄՈՒՀ-ի առաջընթացի ապահովմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ ռազմավարական ծրագրին համապատասխան ՄՈՒՀ-ը մշակել է համեմատաբար իրատեսական պլան-ժամանակացույց, որը հնարավորություն է տալիս հետևել սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացմանը: Միննույն ժամանակ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ռազմավարական ծրագրում ներառված որոշ ցուցիչներ ունեն հստակեցման և վերանայման անհրաժեշտություն՝ սահմանելով կոնկրետ, չափելի ցուցանիշներ, որակական հստակ արդյունքներ, որոնք թույլ կտան համադրել ռազմավարական նպատակների հետ և կիրառել դրանք որպես առաջընթացի գնահատման գործիք: Խումբը նաև նշում է, որ նախքան նոր կամ վերանայված ցուցիչների ձևակերպումը, անհրաժեշտ է, որպեսզի ՄՈՒՀ-ը իրականացնի առկա վիճակի վերլուծություն ռազմավարական բոլոր ուղղություններով՝ հստակեցնելով առկա ցուցանիշները և փաստացի արդյունքները: Սա հնարավորություն կտա սահմանել ոչ միայն իրատեսական, այլև տվյալների վրա հիմնված, կոնկրետ նպատակային ցուցիչներ, որոնք կլինեն իրագործելի մոտ ապագայում: Փորձագիտական խմբի համար նկատելի է ռազմավարական պլանավորման նկատմամբ հաստատության պատասխանատու և կառուցվածքային մոտեցումը:

Դրական է, որ քոլեջն իրականացնում է ներքին գնահատումներ, սակայն փորձագիտական խումբը գտնում է, որ առավել թիրախային գնահատում իրականացնելու, ինչպես նաև Քոլեջի առաջընթացն ու առկա խնդիրները համարժեքորեն վերլուծելու և բացահայտելու համար անհրաժեշտ է գնահատման այդ գործընթացները ուղղակիորեն կապակցել ռազմավարական ծրագրի հիմնական ուղղություններին: Բացի այդ, գնահատումը պետք է իրականացվի սահմանված ցուցիչների կատարման համատեքստում, ինչը հնարավորություն կտա գնահատել ծրագրի իրականացման ընթացքը՝ հստակ արդյունքների հիման վրա: Նման մոտեցումը կնպաստի գնահատման համակարգի նպատակաուղղվածությանը, կհեշտացնի առաջընթացի վերահսկումը և կառավարման վրա հիմնված որոշումների կայացումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջն ունի ռազմավարական ծրագիր, որի մշակման համար հիմք են հանդիսացել նախորդ հավատարմագրման արդյունքներով արձանագրված թիրախային խնդիրները և շահակիցների հետ հանդիպումների արդյունքները, ինչպես նաև առկա է ռազմավարական ծրագրի իրագործման պլան-ժամանակացույց և իրականացվում է քոլեջի գործունեության տարեկան ներքին գնահատում, ինչպես նաև կարճաժամկետ ռազմավարական ծրագրերի ընթացիկ մշտադիտարկում՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը **բավարարում է** չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառնումն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր: Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի կառավարումն իրականացվում է Կառավարման խորհրդի, տնօրենի, Մանկավարժական և տնօրինական խորհուրդների կողմից: Կառավարման խորհրդում քննարկվում և հաստատվում են քոլեջի զարգացման ռազմավարական ծրագրերը, բյուջեն, տնօրենի հաշվետվությունները և նախանշվում քոլեջի զարգացման հիմնական ուղղությունները: Անհրաժեշտ է նշել, որ ԿԽ-ն քոլեջին նաև աջակցում է ռեսուրսային բարելավման, պրակտիկաների կազմակերպման, նոր գործատուների և միջազգային գործընկերների հետ կապերի հաստատման ուղղությամբ: Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ նախորդ հավատարմագրումից հետո կառավարման գործընթացները ՄՈՒՀ-ում կենտրոնացվել են ռեսուրսային բարելավումների, հաշվետվողականության համակարգի բարելավման, արտաքին և միջազգային կապերի ընդլայնման, կրթական ծրագրերի արդիականացման ուղղությամբ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի միջազգայնացման և արտաքին կապերի զարգացման ուղղությունը առաջնային է դիտարկում հատկապես Կառավարման խորհուրդը, որն իր ներդրումն է ունենում գործատուների ներգրավման, միջազգային կապերի ստեղծման գործում:

Նախորդ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման ընթացքում փորձագիտական խումբը Քոլեջին տրամադրել է խորհրդատվություն խթանելու ներքին և արտաքին շահակիցների նախաձեռնողականությունը կառավարչական որոշումների կայացմանը: Ներկայիս կառավարման համակարգում դասախոսական և ուսանողական կազմերի ներկայացուցիչներ ընդգրկված են Կառավարման և Տնօրինական խորհուրդներում, իսկ Մանկավարժական խորհրդի կազմում ընդգրկվում են միայն դասախոսական կազմի ներկայացուցիչները: Առկա խնդիրները քննարկվում են տարբեր խորհուրդներում և հասնում մինչև Կառավարման խորհուրդ, օրինակ, ՊԴ կազմի համար վերհանված մասնագիտական վերապատրաստումների անհրաժեշտության, միջազգային կապերի զարգացման ուղղությամբ գործուղումների իրականացման հարցերը քննարկվել են ԿԽ-ում և որոշում է կայացվել բյուջեում տող ավելացնել և ֆինանսական տարեկան հատկացումներ տրամադրել այդ ուղղություններով նույնպես: Կայացված որոշումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներքին շահակիցներին փոխանցվում է ուսանողների և դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների միջոցով, որոնք ընդգրկված են կառավարման խորհուրդներում: Տեղեկատվության տարածման հիմնական հարթակներն են ուսանողական խորհրդի, ամբիոնային և մանկավարժական խորհրդի նիստերը:

ՄՈՒՀ-ի կազմակերպական կառուցվածքում հստակեցված են ստորաբաժանումների միջև ուղղահայաց կապերը: Նախորդ հավատարմագրումից հետո մշակված ՌԾ-ում կառավարման համակարգի կատարելագործման շրջանակներում քոլեջը նախատեսել է «ստորաբաժանումների

միջև գործառույթների ու լիազորությունների պատասխանատվության ճիշտ բաշխում, բոլոր հաստիքների պաշտոնների անձնագրերի (աշխատանքի նկարագրերի) վերանայում»։ Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ առկա են վերանայված պաշտոնի անձնագրերը, որոնցում գործառույթները հիմնականում հստակ են բաշխված։ Նախորդ հավատարմագրումից հետո փոփոխություններ են կատարվել նաև հաստիքացուցակում։ Մասնավորապես՝ կրճատվել է ուսումնասիրտադրական գծով տնօրենի տեղակալի և մեթոդիստի հաստիքները։ Վերջինս փորձագիտական այցից առաջ կրկին վերականգնվել էր։ Ռազմավարական նպատակների իրականացման անհրաժեշտությամբ պայմանավորված ավելացվել է հասարակության հետ կապերի և միջազգային համագործակցության պատասխանատուի հաստիքը, որին նշանակված աշխատակիցը բացի միջազգայնացման հարցերից, համակարգում է նաև քուլեջի սոցիալական հարթակների աշխատանքը։ Քուլեջում կան հաստիքային աշխատողներ, որոնք իրականացնում են հաստիքային պարտականություններից զատ այլ գործառույթներ։ Մասնավորապես. քուլեջի որակի ապահովման պատասխանատուն նաև հետազոտական ոլորտն է համակարգում, իսկ պաշտոնական կայքէջի պատասխանատուն Ուսումնական աշխատանքների գծով տեղակալն է՝ հասարակական հիմունքներով։

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քուլեջի ՌԾ պլան-ժամանակացույցում ներկայացված են հիմնականում պլանավորված գործողությունների իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցների հնարավոր աղբյուրները, ոչ թե ֆինանսական հատկացման չափը։ Ըստ 2024թ.-ի քուլեջի ֆինանսական տարվա ցուցանիշների՝ բյուջեի մուտքերի 58.1%-ը կազմել է ՀՀ ԿԳՄՄՆ ֆինանսավորումը, արտաբյուջետային միջոցներից ստացված եկամուտը՝ ուսման վարձավճարներ՝ 41.7%, այլ եկամուտներ և վարձակալության տարածք՝ 0.2%։ Ֆինանսների բաշխումը քուլեջն իրականացնում է տարեկան պլանավորմամբ՝ ֆինանսատնտեսական նախահաշվի նախագծի հիման վրա՝ հիմք ընդունելով ստորաբաժանումների ներկայացրած գեկուցագրերը։ Քուլեջի 2024թ.-ին հաստատված նախահաշվի համաձայն՝ ծախսերի հիմնական ուղղություններն են՝ աշխատանքի վարձատրություն՝ 76.2%, ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում՝ 20% (որոնց թվում՝ նյութեր (ապրանքներ)՝ 3%), սոցիալական նպաստներ՝ 2.5%, այլ ծախսեր՝ 1.3%։ Անհրաժեշտ է նշել, որ նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո բոլոր ՄԿԾ-ների իրականացման համար անհրաժեշտ նյութերը (սննդամթերք և այլն) ձեռք է բերվում քուլեջի կողմից։ Բյուջեի դիվերսիֆիկացումը քուլեջը տեսնում է իր կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացման միջոցով։ Անհրաժեշտ է նաև նշել, որ վերջին երեք տարիների ընթացքում ուսումնական հաստատությանը հաջողվել է ներգրավել մի շարք բարերարներ և դրամաշնորհային ծրագրեր, որոնք բերել են նյութատեխնիկական բազայի բարելավմանը։ Մասնավորապես, այդ միջոցների շնորհիվ իրականացվել են շենքային պայմանների վերանորոգման աշխատանքներ՝ ներառյալ տանիքի և լսարանների վերանորոգումը, ինչպես նաև հիմնադրվել է նոր ժամանակակից լաբորատորիա (խոհանոց)։

Քուլեջի գործունեությունն իրականացվում է երկարաժամկետ ռազմավարական պլանավորմամբ, նախորդ հավատարմագրման արդյունքների հիման վրա կազմված

թերությունների վերացման ծրագրով, ինչպես նաև միջնաժամկետ և կարճաժամկետ՝ տարեկան պլանավորումներով: Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները կազմվում են տարեկան՝ կարճաժամկետ պլանավորմամբ: Պլանների դիտարկումը ցույց տվեց, որ դրանցում նախորդ տարիների պլանավորման համեմատ գործողությունները վերանայվել են՝ հիմք ընդունելով հաստիքային փոփոխություններով պայմանավորված գործառույթների բաշխումը: Սակայն պլանները չեն կազմվում՝ հիմք ընդունելով քուլեջի սահմանած արդյունավետության ցուցանիշները, և դրանցում չի ընդգծվում ՌԾ հիմնախնդիրը: Իսկ ինչ վերաբերում է թերությունների վերացման ծրագրի իրականացմանը, ապա փորձագիտական խումբը փաստում է, որ ՄՈՒՀ-ը կարևորել և իրականացրել է այն՝ կազմելով համապատասխան կատարողականի վերլուծություն: Խումբը արձանագրում է հետևողական և նպատակաուղղված աշխատանք նախորդ հավատարմագրման ընթացքում արձանագրված խնդիրների վերացման ուղղությամբ:

Քուլեջի գործունեությունն իրականացվում է երկարաժամկետ ռազմավարական պլանավորմամբ, նախորդ հավատարմագրման արդյունքների հիման վրա կազմված թերությունների վերացման ծրագրով, ինչպես նաև միջնաժամկետ և կարճաժամկետ՝ տարեկան պլանավորումներով: Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները կազմվում են տարեկան՝ կարճաժամկետ պլանավորմամբ: Իսկ ինչ վերաբերում է հաշվետվություններին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ նախորդ հավատարմագրումից հետո ՄՈՒՀ-ը վերանայել է ստորաբաժանումների հաշվետվությունների ձևաչափը՝ փորձելով դրանք դարձնել առավել վերլուծական: Հաշվետվությունների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ որոշ ստորաբաժանումների, օրինակ Պրակտիկայի բաժնի, հաշվետվությունները դեռևս չունեն բավարար վերլուծական հենք: Բացի այդ, պլանները և հաշվետվությունները չեն կազմվում՝ հիմք ընդունելով քուլեջի սահմանած արդյունավետության ցուցանիշները, և դրանցում ուղղակիորեն չի ընդգծվում ՌԾ հիմնախնդիրը: Իսկ ինչ վերաբերում է թերությունների վերացման ծրագրի իրականացմանը, ապա փորձագիտական խումբը փաստում է, որ ՄՈՒՀ-ը կարևորել և իրականացրել է այն՝ կազմելով համապատասխան կատարողականի վերլուծություն: Խումբը արձանագրում է հետևողական և նպատակաուղղված աշխատանք նախորդ հավատարմագրման ընթացքում արձանագրված խնդիրների վերացման ուղղությամբ:

Իսկ ինչ վերաբերում է Քուլեջի վրա ազդող ներքին և արտաքին գործոնների ուսումնասիրությանը, ապա ՄՈՒՀ-ն որոշակի քայլեր է ձեռնարկում ներքին գործոնների բացահայտման ուղղությամբ: Այս գործընթացը հիմնականում իրականացվում է որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից՝ ներքին հարցումների, ստորաբաժանումների ներսում կազմակերպվող քննարկումների, ինչպես նաև որոշակի քանակական տվյալների համեմատական վերլուծության միջոցով: Օրինակ, ուսանողական համակազմի աճի պայմաններում ՄՈՒՀ-ը արձագանքել է համապատասխանաբար՝ ավելացնելով մասնագիտական լաբորատորիաների քանակը, ինչպես նաև ընդլայնելով գործատուների հետ համագործակցության շրջանակը: Արտաքին գործոնների ուսումնասիրությունն իրականացվում է կարիերայի ստորաբաժանման, ղեկավար կազմի և Կառավարման խորհրդի միջոցով՝ կապ պահպանելով գործատուների և շրջանավարտների հետ, ինչպես նաև հավաքագրելով նրանց արձագանքներն ու գնահատականները:

Քուլեջի վարչարարության մեջ ՊԻԳԲ շրջափուլի կիրառումը արձանագրված է 2022թ. հաստատված «Քաղաքականության և ընթացակարգերի իրականացման սկզբունքները» փաստաթղթում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ՊԻԳԲ շրջափուլով են անցել նաև քուլեջի ռազմավարական ծրագրի մշակումը, ստորաբաժանումների հաշվետվությունների հաստատված ձևաչափը, ռեսուրսային բարելավումը և բյուջեի բաշխումը: Միայն անհրաժեշտ է նշել, որ գնահատման գործընթացները ՄՈՒՀ-ում խորքային ձևով չեն իրականացվում, ՈԱ համակարգի գործընթացները հիմնականում իրականացվում են հարցումների միջոցով, որոնք գոհունակություն ստուգող են և արտահայտվում են թվային կամ տոկոսային տվյալների տեսքով:

Կրթական և այլ գործընթացների արդյունավետությունը քուլեջը գնահատում է քննարկումների, դասալսումների, հարցումների, ամփոփիչ ատեստավորումների վերլուծությունների և գործատուների հետ քննարկումների, շրջանավարտների զբաղվածության ցուցանիշների, միջոցով: Այդ գործընթացների կանոնակարգման համար 2023թ. հաստատվել է «Ներքին և արտաքին շահակիցների հետադարձ կապի ապահովման քաղաքականությունը»:

Քուլեջի շրջանավարտների հաջողությունը հիմնականում տարածվում է բուկլետների, ցուցապաստառների, կայքէջի և ֆեյսբուքյան պաշտոնական էջի միջոցով: Սակայն դրանց արդյունավետությունը գնահատված չէ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քուլեջում ձևավորված կուլեգիալ կառավարման համակարգը, որի կայացրած որոշումների արդյունքում արձանագրվում են շարունակական բարելավումներ: Բացի այդ, նախորդ հավատարմագրումից հետո քուլեջում կառուցվածքային սխեմայի հստակեցումը, պաշտոնի անձնագրերի վերանայումը և ստորաբաժանումների գործառնությունների հստակեցումը նպաստել է կառավարման ոլորտում ռազմավարական նպատակների իրականացման ուղղությամբ տարվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանը:

Դրական է գնահատվում քուլեջի ֆինանսավորման դիվերսիֆիկացումը (ԿԳՄՄՆ հատկացումներ և ուսանողների ուսման վճարներ), ինչը հնարավորություններ է ստեղծում պլանավորելու և իրականացնելու կրթական գործընթացը՝ առանց կախվածության մեկ ֆինանսավորման աղբյուրից:

Սակայն, հաշվի առնելով կրթական համակարգում աճող պահանջները և ֆինանսական կայունության պահպանման անհրաժեշտությունը, ակնհայտ է, որ ՄՈՒՀ-ը դեռևս ունի մուտքերի բազմազանեցման կարիք: Այս համատեքստում նպատակահարմար է դիտարկել լրացուցիչ եկամտի աղբյուրների ստեղծման հնարավորությունը՝ մասնավորապես ուսումնական գործընթացի շրջանակում ձևավորվող արտադրական գործունեության կազմակերպումը և ստացված արտադրանքի իրացումը, ինչպես նաև հանրության համար նախատեսված մասնագիտական վերապատրաստման վճարովի դասընթացների կազմակերպումը: Հաշվի առնելով նաև Քուլեջի միջազգային համագործակցության ուղղությամբ ձեռնարկվող քայլերը, միջազգային ծրագրերում ներգրավվածությունը նույնպես կարող է դիտարկվել որպես լրացուցիչ ֆինանսական և նյութատեխնիկական ռեսուրսների ներգրավման արդյունավետ գործիք: Նման

նախաձեռնությունները կարող են ոչ միայն համալրել քուլեջի ֆինանսական միջոցները, այլև նպաստել ուսումնական ծրագրերի գործնական բաղադրիչի զարգացմանը: Միևնույն ժամանակ, ֆինանսական արդյունավետ կառավարումը հնարավորություն է տվել բարելավել քուլեջի ռեսուրսները և կարիքներին ուղղված պլանավորումներ իրականացնել, ինչպես օրինակ ՊԴ կազմի մասնագիտական վերապատրաստումները:

Ինչ վերաբերում է ծախսային քաղաքականությանը, ապա ՄՈՒՀ-ը կիրառում է ստորաբաժանումների մասնակցությամբ ձևավորվող նախահաշվային պլանավորում, որը նպաստում է կառավարման գործընթացում ներգրավվածության բարձրացմանը, հաշվետվողականության ամրապնդմանը և ֆինանսական ռեսուրսների նպատակային բաշխմանը:

Փորձագիտական խումբը դրականորեն արձանագրում է, որ քուլեջում իրականացվում է երկարաժամկետ ռազմավարական, ինչպես նաև միջնաժամկետ և կարճաժամկետ՝ տարեկան պլանավորումներ: Միևնույն ժամանակ ստորաբաժանումների տարեկան պլաններում ՌԾ խնդիրների և սահմանված ԳԱՑ-երին փոխկապակցումը առավել կնպաստի ՌԾ հստակ իրականացմանը:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է այն, որ քուլեջը կարևորել է նախորդ հավատարմագրման արդյունքում կազմված թերությունների վերացման ծրագիրը և պատշաճ հետևել դրա իրականացմանը, ինչը նպաստել է վերհանված խնդիրների ուղղությամբ նպատակաուղղված աշխատանքներին և դրական զարգացումներին:

Դրական է, որ քուլեջը ներդրել է ռազմավարական պլանի միջնաժամկետ գնահատման մեխանիզմ: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ գնահատումները պետք է իրականացվեն կենտրոնանալով ոչ միայն արձանագրված ձեռքբերումների, այլև առկա մարտահրավերների և խոչընդոտների բացահայտման վրա: Բացի այդ, անհրաժեշտ է ամրապնդել վերլուծական հաշվետվողականության մոտեցումը՝ հիմքում դնելով սահմանված ցուցիչներին համապատասխան գնահատումները: Այս մոտեցումը կապահովի հաշվետվությունների և ռազմավարական ծրագրի փոխկապակցվածությունը, ինչի արդյունքում հաշվետվությունները կդառնան ռազմավարական ծրագրի մշտադիտարկման գործունակ և արդյունավետ գործիք: Սա կնպաստի ռազմավարական կառավարման գործընթացի թափանցիկությանն ու նպատակային իրականացմանը, ինչպես նաև կստեղծի ռիսկերի ժամանակին հայտնաբերման և հիմնավորված բարելավումների իրականացման հնարավորություն:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քուլեջի քայլերը ներքին և արտաքին գործոնների ուսումնասիրման նպատակով, որը նպաստել է որոշ խնդիրների վերհանմանը և դրանց ուղղությամբ բարելավումների իրականացմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ նախորդ հավատարմագրման արդյունքում իրականացվել է թերությունների վերացման պլանը, ԿԽ-ն աջակցում է կառավարման գործընթացների իրականացմանը և քուլեջի զարգացմանը, կառավարման գործընթացը տեղի է ունենում կուլեգիալության սկզբունքով, առկա կառավարման սխեման հստակ է և օպտիմալ ՌԾ նպատակների իրականացման համար, ֆինանսական բաշխումը վերանայվել է և մտել են նոր

ուղղություններ ըստ ՌԾ-ի, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը **բավարարում է** չափանիշ 2-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար**:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր: «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ն իրականացնում է միջին մասնագիտական 9-ը կրթական ծրագիր՝

1. Հանրային սննդի տեխնոլոգիա,
2. Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա,
3. Խմորման արտադրությունների տեխնոլոգիա և գինեգործություն,
4. Կաթի և կաթնամթերքի տեխնոլոգիա,
5. Զբոսաշրջություն,
6. Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ,
7. Սպասարկման կազմակերպում,
8. Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ,
9. Փոխադրումների կառավարում և կազմակերպում:

Քոլեջում 2017թ-ից ներդրվել է «Զբոսաշրջություն» դուալ կրթական ծրագիրը, իսկ 2022 թվականին ԳՄՀԸ/GIZ «Մասնավոր հատվածի զարգացում և մասնագիտական կրթություն Հարավային Կովկասում» գերմանական կազմակերպության աջակցությամբ ներդրվել է «Փոխադրումների կառավարում և կազմակերպում» փորձարարական մասնագիտական կրթական ծրագիրը, որը նույնպես ուսուցանվում է դուալ համակարգով: Նոր մասնագիտության ներդրման համար հիմք են ծառայել դուալ կրթություն իրականացնող հայաստանյան քոլեջների առաջավոր փորձի ոչ ֆորմալ ուսումնասիրությունները, ինչպես նաև գործատուների պահանջարկը:

Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում 2018թ.-ից ներդրված է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի պարբերական գնահատման, մշտադիտարկման և վերանայման քաղաքականությունը,

ընթացակարգը և համապատասխան մեխանիզմները անվամբ փաստաթուղթ: Վերջինիս ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ այն ընդհանրական բնույթի փաստաթուղթ է, սահմանված չէ փաստաթղթի նպատակը, Քոլեջի կողմից գործընթացի պատասխանատու կողմերը և նրանց գործառնությունները, գործընթացի փուլերը, ժամկետները և պարբերականությունը, տվյալների հավաքագրման մեթոդաբանությունը և այլն: Սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ամբիոններում առկա է ՄԿԾ-ների մշակման և վերանայման առավել հստակ գործընթացներ՝ մասնավորապես Հանրային սննդի և տեխնոլոգիայի, Սննդի արդյունաբերության տեխնոլոգիայի, Զբոսաշրջության և սպասարկման ամբիոններում մինչև ուսումնական տարվա մեկնարկը հավաքագրվում են ուսանողների պրակտիկանների ընթացքում գործատուների կողմից ներկայացված առաջարկությունները, գործատու-դասախոսների նկատառումները, կարիքները, մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ գործատուների հետ փոխադարձ այցելությունների ընթացքում հավաքված տեղեկատվությունը, իսկ ուսումնական տարվա մեկնարկի 1-ին ամբիոնային նիստում դրանք դրվում են քննարկման, այնուհետև ՄԿԾ-ների բարելավման ուղղությամբ համապատասխան առաջարկությունները և հիմնավորումները ներկայացվում են ուսումնամեթոդական, այնուհետև մանկավարժական խորհրդի, կառավարման խորհրդի քննարկմանը և հավանության արժանանալուց հետո հաստատվում: Այսպես, 2022-2023 ուստարում «Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում» օտար լեզվի խորացված իմացությամբ» մասնագիտության 2-րդ կուրսի ուսպլանում ավելացվել է «Հունարեն լեզու» նախասիրական առարկան, «Սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության 2-րդ կուրսի ուսպլանում՝ «Մշակութաբանություն» առարկան, «Գործավարություն» օտար լեզվի խորացված իմացությամբ» մասնագիտության 3-րդ կուրսի ուսպլանում՝ «Կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվություն» առարկան, «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» մասնագիտության 3-րդ և 4-րդ կուրսերի ուսպլաններում՝ «Պատրաստի արտադրանքի ձևավորում և փաթեթավորում» առարկան, «Խմորման արտադրության տեխնոլոգիա և գինեգործություն» մասնագիտության 4-րդ կուրսի ուսպլանում՝ «Զգայաբանական փորձաքննություն» առարկան, «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» մասնագիտության 3-րդ կուրսի ուսպլանում՝ «Հումքի նախնական ջերմային մշակում» առարկան և այլն: Նման բարելավումներ նկատելի են գրեթե բոլոր ՄԿԾ-ներում: Քոլեջում համապատասխան ամբիոնների մոդուլների դասավանդման համար առկա են սահմանված փաթեթների ցանկ:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրությունն իրականացվում է ՄԿԾ-ների ուսուցման ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան, որոնք մշակվում ենք ամեն կրթական ծրագրի մեկնարկին ամբիոնի նիստերի ընթացքում: Միևնույն ժամանակ, պետք է նշել, որ դասախոսն ունի ակադեմիական ազատություն ուսուցման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների ընտրության հարցում: Ընտրված մեթոդների արդյունավետությունը գնահատվում է դասալսումների միջոցով, որոնց ընթացքում վերլուծվում է թե՛ դասախոսի աշխատանքը, թե՛ ուսանողների ակտիվությունը և ներգրավվածությունը:

Դասալսումների և փորձագիտական հանդիպումների արդյունքում պարզ դարձավ, որ դասախոսներն ուսումնական գործընթացում կարևորում են ուսանողների մոտ հետազոտական կարողությունների և հմտությունների խթանումը և զարգացումը, ինչը հիմնականում տեղի է

ունենում համապատասխան հետազոտական, ինքնուրույն աշխատանքներ հանձարարելու, սննդի պատրաստման նոր տեխնոլոգիաներ մշակելու վերաբերյալ գործնական հանձնարարություններ տալու միջոցով: Օրինակ՝ «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» և «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» մասնագիտությունների ուսանողներին հանձնարարվում է պատրաստել նոր մակարոնեղենի տեսականի՝ բաղադրության մեջ օգտագործելով ածիկ, ուրց: Հետազոտական աշխատանքերի միջոցով ուսանողներն ուսումնասիրում են տարբեր երկրների հացի պատրաստման տեխնոլոգիաները, առանձնահատկությունները: «Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ» մասնագիտության ուսանողները հետազոտական աշխատանքի շրջանակում փորձում են ուսումնասիրել արտասահմանյան կազմակերպությունների փաստաթղթաշրջանառության առաջավոր փորձը: ՄՈՒՀ-ում մոդուլների շրջանակներում հանձնարարվող ընթացիկ հետազոտական աշխատանքների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ դրանք հաճախ զուրկ են կառուցվածքային ամբողջականությունից, հստակ ձևակերպված նպատակներից ու խնդիրներից, ինչպես նաև վերջիններից բխող եզրակացություններից և այդ տարրերի միջև տրամաբանական փոխկապակցվածությունից: Աշխատանքներում կիրառվող աղբյուրների զգալի մասը չեն բավարարում ակադեմիական ստանդարտներին՝ ներկայացնելով հիմնականում համացանցային տարածքում շրջանառվող ոչ գիտահեն տեղեկատվական նյութեր: Բացի այդ, տվյալ աշխատանքների գնահատման գործընթացում բացակայում են հստակ սահմանված չափանիշներ, ինչը խոչընդոտում է դրանց բովանդակային վերլուծության և օբյեկտիվ գնահատման հնարավորությունը:

«Ուսանողների պրակտիկաների կազմակերպման ընթացակարգի» համաձայն ՄՈՒՀ-ում իրականացվում են պրակտիկայի հետևյալ տեսակները՝ ուսումնական պրակտիկա, արտադրական պրակտիկա, նախաավարտական պրակտիկա:

Փորձագիտական խմբի կողմից դիտարկվող մասնագիտական կրթական ծրագրերում ուսանողներն անցնում են ուսումնական պրակտիկա՝ հիմնականում 2-րդ կամ 3-րդ կիսամյակում, որին հաջորդում են երկարաժամկետ արտադրական պրակտիկաներ՝ տարբեր կիսամյակներում (ընդհանուր՝ 21–25 շաբաթ), ինչպես նաև 8-րդ կիսամյակի ավարտին՝ 3–4 շաբաթյա նախաավարտական պրակտիկա: Անհրաժեշտ է նշել, որ քոլեջը շարունակական աշխատանք է տանում պրակտիկաների վայերի ավելացման և դրանց բազմազանեցման ուղղությամբ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ինչպես փորձագիտական խմբի կողմից դիտարկվող ՄԿԾ-ներում, այնպես էլ Քոլեջի կողմից իրականացվող բոլոր ոչ դուալ մասնագիտությունների պրակտիկաների օրագրերը լրացվում են ոչ հստակ սահմանված ձևաչափով, դրանք հիմնականում կրում են հաշվետվության բնույթ, ներկայացվում են համապանակի (պորտֆոլիո) տեսքով, որը ներառում է պրակտիկայի ընթացքի վերաբերյալ հաշվետու տեղեկատվություն, համապատասխան լուսանկարներ, ինչպես նաև գործատուի կողմից պրակտիկանտի վերաբերյալ բնութագիր, վերջինս վճռորոշ է դառնում պրակտիկան գնահատելիս: Պրակիկան քոլեջի կողմից վերահսկվում է պրակտիկայի ղեկավարի միջոցով, որը մեկ անձ է, իսկ գործատուի մոտ՝ գործատուի համապատասխան աշխատակցի կողմից:

Ինչ վերաբերում է դուալ համակարգով իրականացվող կրթական ծրագրերի ուսանողների գործնական հմտությունների հմտությունների գնահատմանը գործատուի մոտ, ապա այն իրականացվում է դուալ ուսուցման օրագրերի միջոցով, վերջիններս ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ օրագրերի ձևաչափը հստակ սահմանված է, որը պարունակում են տեղեկատվություն ինչպես ուսանողի, այնպես էլ պրակտիկայի վայրի, գործատու կազմակերպության մասին: Դուալ ուսուցման օրագրում կարևորվում են գործնական ուսուցման ծրագրի արդյունքները, որը գնահատվում է համապատասխան 10 միավորանոց գնահատման սանդղակով, այնուհետև ներկայացվում է գործատուի կողմից ուսանողի բնութագիրը՝ պրակտիկայի ընթացքում կատարված աշխատանքների, ձեռք բերված հմտությունների, լեզուների իմացության, կազմակերպչական և հաղորդակցման կարողությունների գնահատման միջոցով:

ՄՈՒՀ-ում առկա է ուսանողների գնահատման կարգ: ՄՈՒՀ-ում ընթացիկ գնահատման հստակ չափանիշներ սահմանված են: Ուսանողի ընթացիկ գնահատումը տեղի է ունենում հարց ու պատասխանի, թեստերի, իրավիճակային խնդիրների, գործնական առաջադրանքների, թիմային աշխատանքի և այլ ձևերով: Օրինակ՝ «Գործավարություն» օտար լեզվի խորացված իմացությամբ՝ մասնագիտության ուսանողներին տրվում են գործնական առաջադրանքներ՝ ինչպես կազմել զեկուցագիր, տրամադրել տեղեկանք, ներկայացնել դիմում և այլն: «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» և «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» մասնագիտությունների ուսանողները գործնական աշխատանքի շրջանակում պատրաստում են ուտեստներ, հրուշակեղեն և այլն: Տեխնոլոգիական բնույթ կրող բոլոր մասնագիտությունների գործնական աշխատանքներն հիմնականում իրականացվում են խմբային աշխատանքի միջոցով՝ հստակ պարտականությունների բախշմամբ: Յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում մասնագիտական մոդուլները ևս մեկ անգամ ամփոփվում են կիսամյակային ամփոփիչ հարցաշարերով:

Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն ունեն հնարավորություն տեղում փոփոխելու իրենց գնահատականը բողոքարկման գործընթացից հետո: Մասնավորապես՝ եթե ուսանողը դժգոհություն է հայտնում ամփոփիչ գնահատականի վերաբերյալ, ապա դասախոսի համաձայնությամբ գնահատականը կարող է վերանայվել կրկնակի քննության արդյունքում: Սակայն հարկ է ընդգծել, որ վերոնշյալ կարգը որևէ ձևով ներառված չէ Քոլեջի ինստիտուցիոնալ փաստաթղթերում, և պաշտոնապես արձանագրված բողոքարկման դեպքեր տվյալ պահին բացակայում են:

Ուսանողի ամփոփիչ գնահատումը հիմնականում տեղի է ունենում ամփոփիչ ատեստավորման 2 քննությունների միջոցով, բացառությամբ «Զբոսաշրջություն» «Փոխադրումների կառավարում և կազմակերպում» մասնագիտությունների: Ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների հարցաշարերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք պարունակում են և՛ տեսական գիտելիքները, և՛ գործնական կարողություններն ու հմտությունները ստուգող և գնահատող հարցեր: Նման մոտեցումը ընդունված է բոլոր մասնագիտություններում:

Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում առկա է ՄԿԾ-ի համար առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության (բենչմարքինգի) իրականացման քաղաքականություն և ընթացակարգ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Քոլեջը փորձել է իրականացնել կրթական ծրագրերի բենչմարքինգ Երևանի պետական հումանիտար, Երևանի տեխնոլոգիական պետական, Վայոց Ձորի տարածաշրջանային պետական, Արարատի պետական և այլ քոլեջների կողմից իրականացվող համանման կրթական ծրագրերի հետ և գործընթացը հիմնականում վերաբերել է առանձին մոդուլների, դասընթացների վերանայմանը, բարելավմանը, առաջավոր փորձի տեղայնացմանը՝ ոչ ֆորմալ ձևաչափով, առանց համապատասխան վերլուծական հիմքերի: Օրինակ՝ Երևանի պետական հումանիտար քոլեջի կողմից իրականացված դուալ կրթական ծրագրերի քննարկման արդյունքում որպես լավագույն փորձ քոլեջում տեղայնացվել է «Երթուղիների քարտեզագրում» ծրագիրը, որը ընդգրկվել է «Զբոսաշրջային աշխարհագրություն» ընտրովի առարկայի թեմատիկ պլանում: «Խմորման արտադրությունների տեխնոլոգիա և գինեգործություն» մասնագիտության շրջանակում Վայոց Ձորի տարածաշրջանային պետական քոլեջի ուսանողների և դասախոսների հետ առցանց ձևաչափով իրականացվել է փորձի փոխանակում՝ նպատակ ունենալով ներկայացնել միմյանց լավագույն փորձը և ձեռքբերումները: Գործընթացը համակարգվել է մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուի կողմից, սակայն նախապես Քոլեջի և գործընկեր ՄՈՒՀ-երի միջև բենչմարքինգի նպատակների, վերլուծության խորության և համադրության ուղղությունների վերաբերյալ մասնագիտական քննարկումներ չեն իրականացվել: Արդյունքում, համագործակցությունն իրականացվել է ավելի շատ տեղեկատվության փոխանակման ուղղությամբ:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը դրականորեն արձագանքում է, որ նախորդ հավատարմագրումից հետո Քոլեջը պարբերաբար վերանայում և բարելավում է իր մասնագիտական կրթական ծրագրերը՝ հիմնվելով աշխատաշուկայի պահանջների և գործատուներից ստացվող հետադարձ կապի վրա: Նման համագործակցային մոտեցումը նպաստում է կրթական բովանդակության համապատասխանեցմանը ոլորտային զարգացումների միտումներին և շրջանավարտների մասնագիտական մրցունակության բարձրացմանը: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ ՄՈՒՀ-ում ձևավորվել է ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման և վերանայման գործընթաց: Հատկապես հատկանշական է այն, որ այս փոփոխությունները տարածվում են գրեթե բոլոր ՄԿԾ-ների վրա, ինչը թույլ է տալիս ապահովել բոլոր ՄԿԾ-ների համահավասար զարգացմանը: Խումբը միայն նշում է, որ քոլեջը կարիք ունի վերանայելու ՄԿԾ-ների վերանայման փաստաթուղթը՝ այն համապատասխանեցնելով քոլեջում փաստացի իրականացվող գործընթացներին: Նման վերանայումը կնպաստի ամբիոններում գործընթացների միասնականության ապահովմանը, ինչպես նաև կստեղծի կայուն հիմք դրանց երկարաժամկետ և շարունակական իրականացման համար:

Դրական է, որ Քոլեջը մեծ ջանքեր է գործադրում գործատուների հետ համագործակցության շրջանակի մեծացման և պրակտիկաների վայրերի բազմազանեցման ուղղությամբ, ինչը

նպաստում է ուսանողների առավել մեծ ընտրության հնարավորության տրամադրմանը: Մակայն, ինչ վերաբերում է պրակտիկաների օրագրերին, փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ ուսանողներին ընձեռվում է հնարավորությունն իրենց փորձառությունն ամփոփելու պորտֆոլիոյի միջոցով: Միննույն ժամանակ, պրակտիկաների գնահատման արդյունավետության բարձրացման նպատակով անհրաժեշտ է վերանայել օրագրերի ձևաչափը՝ այն դարձնելով ավելի կառուցվածքային և նպատակային: Մասնավորապես՝ նպատակահարմար է, որ օրագրում հստակ սահմանվեն այն հմտություններն ու կարողությունները, որոնք ենթադրվում է զարգացնել պրակտիկայի ընթացքում, և ուսանողի կողմից կատարվող յուրաքանչյուր օրվա աշխատանքը կապվի այդ կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հետ: Բացի այդ, անհրաժեշտ է ներառել գնահատման չափորոշիչներ, որոնք հիմք կհանդիսանան գործատուի համար ուսանողի աշխատանքի օբյեկտիվ գնահատման համար: Պրակտիկայի օրագիրը կարող է նաև նախատեսել ինքնագնահատման հնարավորություն ուսանողի համար՝ արձանագրելու հանդիպած դժվարությունները, իրականացված քայլերի արդյունավետությունը և հետագա մասնագիտական զարգացման կարիքները:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում Քոլեջում ներդրված բազմագործոն գնահատման համակարգը, ինչպես նաև ուսանողների գնահատման համար տարանջատված հստակ չափանիշները, ինչը նպաստում է գնահատման գործընթացի որոշակի թափանցիկությանը և ուսանողների համար հետադարձ կապի ապահովմանը: Միննույն ժամանակ, խումբը գտնում է, որ գնահատման գործընթացի լիարժեք թափանցիկությունն ապահովելու համար անհրաժեշտ է գնահատման կարգում ներառել դրույթ ուսանողների բողոքարկման հնարավորության վերաբերյալ: Նման մեխանիզմի առկայությունը կնպաստի ուսանողների իրավունքների պաշտպանությանը, կբարձրացնի գործընթացի վստահելիությունը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ ուսանողները, հատկապես արտադրական ուղղվածություն ունեցող մասնագիտությունների կրթական ծրագրերում, ներգրավվում են ստեղծագործական աշխատանքների իրականացման մեջ: Իսկ ինչ վերաբերում է հետազոտական աշխատանքներին, ապա ուսանողական աշխատանքների զգալի մասը դեռևս չի կրում համակարգված հետազոտական բնույթ և գործընթացը գտնվում է ձևավորման փուլում: ՄՈՒՀ-ը դեռևս կարիք ունի հետևողականորեն զարգացնել ուսանողական աշխատանքների հետազոտական բաղադրիչը՝ ապահովելով համապատասխան մեթոդաբանական աջակցություն և վերահսկողություն, ինչպես նաև սահմանելով հստակ պահանջներ ուսանողական աշխատանքների կառուցվածքի, բովանդակության և հետազոտական տարրերի առկայության վերաբերյալ: Նման մոտեցումը կնպաստի ուսանողների վերլուծական մտածողության և հետազոտական կարողությունների խորացմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում ՄՈՒՀ-ի նախաձեռնությունները համեմատական վերլուծությունների (բենչմարքինգ) ուղղությամբ՝ այլ ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցության շրջանակում: Այնուամենայնիվ, անհրաժեշտ է առավել համակարգված մոտեցում ձևավորել՝ ապահովելով դասախոսների և ամբիոնների ներգրավվածությամբ կառուցվածքային երկխոսության հարթակ: Նման ձևաչափով հնարավոր կլինի հստակեցնել համագործակցության նպատակը, համադրության ուղղությունները և

ակնկալվող արդյունքները: Բացի այդ, գործընթացները պետք է փաստաթղթավորվեն՝ ապահովելով դրանց հետագա վերլուծելիությունն ու շարունակական զարգացումը:

Եզրահանգում: Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը պարբերաբար վերանայվում և բարելավվում են՝ հիմք ընդունելով գործատուների հետ համագործակցությունը և աշխատաշուկայի պահանջները, կիրառվում են դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման արդի մեթոդներ, ուսանողներին տրվում են ստեղծագործական և մասնագիտական կարողություններ զարգացնող առաջադրանքներ, ինչպես նաև իրականացվել են համեմատական վերլուծությունների (բենչմարքինգի) որոշակի նախաձեռնություններ՝ այլ ուսումնական հաստատությունների կրթական ծրագրերի հետ, փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ Քոլեջը **բավարարում է** չափանիշ 3-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր: Քոլեջի ուսանողների հավաքագրումն իրականացվում է քոլեջի սոցկայքերում պարբերաբար թարմացվող հայտարարությունների, հեռախոսազանգերի ինչպես նաև բուկլետներ և թռուցիկներ տարածելու միջոցով: Բացի ուսանող հավաքագրելու հետևյալ նշված օրինակները, քոլեջը ամեն տարի մայիս-հունիս ամիսներին կազմակերպում է «Բաց դռներ»-ի օր, որի ժամանակ քոլեջ այցելած աշակերտները հնարավորություն են ունենում ծանոթանալու քոլեջի բաժինների և ռեսուրսների հետ, ինչպես նաև ստանալ իրենց հուզող յուրաքանչյուր հարցի պատասխան: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների հավաքագրման աշխատանքներով զբաղվում են ուսումնական մասը, կարիերայի կենտրոնը և ուսանողական խորհուրդը:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ վերջին տարիներին քոլեջում ուսանողների թվի կայուն աճ է արձանագրվել. եթե 2022 թվականին քոլեջում սովորել է 1074 ուսանող, ապա 2024–2025 ուսումնական տարվա դրությամբ ուսանողների թիվը հասել է 1325-ի:

Ինչ վերաբերում է ուսանողների հեռացումներին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ վերջին 5 տարիների վերլուծությունների արդյունքները ցույց են տալիս, որ ուսանողների հեռացումներն հիմնական պատճառներ են հանդիսացել ուսանողների սոցիալ-տնտեսական ծանր դրությունը:

2020-21 ուս. տարվա տվյալներով դուրս մնացած ուսանողների թիվը կազմում է 35 (4.4%) ուսանող, 2021-22 ուս. տարվա տվյալներով տվյալներով 41 (4.2%) ուսանող, 2022-23 թվականի տվյալներով 55 (5.4%) ուսանող, 2023-24 թվականի տվյալներով 23 (2.1%) ուսանող: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների բացակայությունները նվազագույնի հասցնելու համար ամբիոնները և ուսումնական մասը աշխատանքներ են տանում ծնողների հետ և մշտապես կապ են պահում վերջիններիս հետ:

Քոլեջն ուսանողների կրթական կարիքների գնահատումն իրականացնում է ՈւԽ-ի (ուսանողական խորհուրդի) միջոցով: Որպես ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման մեխանիզմ են դիտարկվում ուսումնական մասը, ՈւԽ-ն, ՈԱ պատասխանատուի կողմից իրականացվող հարցումները: Ուսանողները հիմնականում հարցեր են բարձրաձայնում կապված ուսանող-դասախոս միջանձնային հարցերի, ռեսուրսների բարելավման և այլ ուղղություններով:

Քոլեջում իրականացնվում են նախաքննական խորհրդատվություններ, որոնց համար նախատեսվում է հստակ ժամանակացույց, որի մասին նախորոք տեղեկացվում են ուսանողները: Ըստ քոլեջի կողմից իրականացված հարցումների ուսանողների 90% տեղյակ են նախաքննական խորհրդատվություններից, սակայն ուսանողների 60% են մասնակցում խորհրդատվություններին: Ինչ վերաբերում է ընթացիկ խորհրդատվություններին, ապա ուսանողները կարող են ըստ անհրաժեշտության դասից դուրս դիմել դասախոսներին բաց թողնված կամ անհասկանալի թեմաների պարզաբանման համար, և ըստ ուսանողների, դասախոսները ցուցաբերում են պատրաստակամություն անհատական աջակցության տրամադրման հարցում:

Ուսանողների համար նախատեսված չեն առանձին լրացուցիչ պարապմունքներ, սակայն վերջին տարիներին կրթական ծրագրերում ներառված են նախասիրական առարկաներ՝ հուներեն, արաբերեն, պարսկերեն և թուրքերեն: Այսպիսի առարկաներին մասնակցում են այն ուսանողները, որոնք իրենք են մասնակցության ցանկություն հայտնում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն ազատ են դիմելու վարչական անձնակազմին իրենց հուզող հարցերով: Որակի պատասխանատուն էլեկտրոնային հարցումների միջոցով գնահատել է նաև վարչական անձնակազմից ուսանողների բավարարվածությունը, ըստ որի ուսանողների 80%-ը տեղեկացված է իրենց վերաբերող վարչական ծառայությունների մասին, իսկ 65%-ը բավարարված է այդ ծառայություններից:

Ուսանողների և շրջանավարտների կարիերային նպաստելու նպատակով քոլեջում առկա է Մասնագիտական կողմորոշման և կարիերայի ուղղորդման ստորաբաժանումը: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ Կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուն իր մասնագիտական գործունեությունը առավել արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով հաճախ մասնակցում է տարբեր վերապատրաստումների: Վերապատրաստման ծրագրերը ներառում են աշխատաշուկայի վերլուծություն, բիզնեսի կառավարման հիմունքներ, երիտասարդ մասնագետների և տեղական կազմակերպությունների համար հիմնարար հմտությունների զարգացում, հանրային կապերի զարգացում և այլն: Կարիերայի պատասխանատուն իրականացնում է մի շարք նախաձեռնություններ ուսանողների մասնագիտական զարգացման ուղղությամբ, որոնք ներառում են հանդիպումներ գործատուների հետ, մաստեր-կլասներ՝

ներկայացված շրջանավարտների կողմից, մասնակցություն մասնագիտական ցուցահանդեսներին (expo), մրցույթներին և այլն: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ ստորոբաժանումը մշտապես կապի մեջ է գտնվում ուսանողների և շրջանավարտների հետ՝ աջակցելով նրանց աշխատանք գտնելու հարցում:

Վերջին չորս ուսումնական տարիների շրջանավարտների զբաղվածության վերլուծությունն արձանագրում է, որ քոլեջի շրջանավարտների զգալի մասը հաջողությամբ ինտեգրվում է աշխատաշուկա՝ մասնագիտական ուղղությամբ: Վերլուծության տվյալներով՝ 2020–2021 ուստարում քոլեջն ունեցել է 154 շրջանավարտ, որոնցից 86-ը (55.8%) աշխատում են իրենց մասնագիտությամբ, 24-ը (15.5%), իսկ 14-ը (9%) աշխատում են ոչ իրենց մասնագիտությամբ: 2021–2022 ուստարում շրջանավարտների թիվը կազմել է 181, որոնցից 90-ը (49.7%) իրենց մասնագիտությամբ են աշխատում, 20-ը (11%) գորակոչվել են բանակ, 12-ը (6,6%) չեն աշխատում իրենց մասնագիտությամբ: 2022–2023 ուստարում 192 շրջանավարտից 118-ը (61.4%) աշխատանքի է անցել մասնագիտական ոլորտում, 24-ը (12,5%) չեն աշխատում իրենց մասնագիտությամբ: Իսկ 2023–2024 ուստարվա տվյալներով՝ 254 շրջանավարտից 129-ը (50.7%) աշխատում է իրենց մասնագիտությամբ, 37-ը (14,5%) գորակոչվել են բանակ, 14-ը (5,5%) չեն աշխատում իրենց մասնագիտությամբ: Շրջանավարտները աշխատանք են ձեռք բերել Կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուի աջակցությամբ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը եռամսյակը մեկ պարբերաբար թարմացնում է շրջանավարտների բազան:

ՄՈՒՀ-ում ուսանողների իրավունքները ներկայացնող հիմնական մարմինը Ուսանողական խորհուրդն է: Կառույցն իր գործունեությունը ծավալում է համաձայն իր տարեկան պլանների՝ նշելով միջոցառումները, ժամկետներն ու պատասխանատուներին: ՈՒԽ-ի կողմից կազմակերպվում են տոներին նվիրված միջոցառումներ՝ Տյառնընդառաջին, Մայրության և գեղեցկության օր և այլն: Անհրաժեշտության դեպքում միջոցառումները ֆինանսավորվում են քոլեջի կողմից: Ուսանողները կարող են ներկայացնել իրենց կարիքներն ՈւԽ-ին, որը քննարկվում են նաև ղեկավար կազմի հետ, օրինակ լսարանների վերանորոգում, գրատախտակների նորացում, ժամատախտակի փոփոխություն և այլն:

Քոլեջում գործող կրթական, խորհրդատվական և այլ օժանդակող ծառայությունների գնահատման և դրանց որակի ապահովման մեխանիզմների արդյունավետությունը գնահատվում է հիմնականում էլեկտրոնային հարցումների միջոցով: Անհրաժեշտ է նշել, որ այս մեխանիզմը ծառայում է բացառապես ուսանողների գոհունակության գնահատմանը և չի ներառում խորքային վերլուծությունների իրականացման բաղադրիչներ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրականորեն է գնահատում այն հանգամանքը, որ քոլեջում ուսանողների հավաքագրման և ընդունելության գործընթացները իրականացվում են համակարգված կերպով, ինչը նպաստում է ուսանողական կազմի կայուն աճին: Բացի այդ, դրական է գնահատվում քոլեջի հետևողական աշխատանքը ուսանողների հաճախելիության վերահսկման ուղղությամբ, ինչպես նաև ծնողների և ամբիոնների միջև շարունակական համագործակցությունը, ինչը նպաստում է ուսանողների դուրս մնալու ցուցանիշների նվազեցմանը:

Դրականորեն է գնահատվում այն հանգամանքը, որ քուլեջը ուսանողներին տրամադրում է ավարտական խորհրդատվություն, ինչը կարող է նպաստել նրանց ամփոփիչ պատրաստման գործընթացի առավել արդյունավետ կազմակերպմանը: Դրական միտում է համարվում նաև այն, որ քուլեջում ներդրվել են նախասիրական առարկաներ, որոնք հնարավորություն են տալիս ուսանողներին՝ իրենց հետաքրքրություններից ելնելով, զարգացնել լեզվական և հաղորդակցական կարողությունները:

Քուլեջում ուսանողները հնարավորություն ունեն ցանկացած պահի դիմելու վարչական անձնակազմին իրենց հուզող հարցերով, ինչը կարող է նպաստել ուսանողների ընթացիկ կարիքների արագ արձագանքմանը: Միաժամանակ, փորձագիտական խումբը նշում է, որ ՄՈՒՀ-ը կարող է նախաձեռնել պարբերական՝ մեծածավալ համաքուլեջային հանդիպումներ վարչական անձնակազմի հետ (օրինակ՝ տարեկան երկու անգամ): Նման հանդիպումները նպատակահարմար է կազմակերպել հստակ սահմանված թեմատիկ ուղղություններով՝ հիմնված ուսանողների կողմից նախապես արտահայտված կարիքների և առաջնահերթությունների վրա: Այս ձևաչափը կարող է համակարգված կերպով խթանել ուսանողների ինստիտուցիոնալ ներգրավվածությունը, նպաստել վարչական գործընթացների թափանցիկությանն ու պատասխանատվությանը, ինչպես նաև աջակցել ուսանողակենտրոն միջավայրի կայուն զարգացմանը:

Դրական է գնահատվում այն հանգամանքը, որ քուլեջում իրականացվում են ուսանողների կարիերային զարգացմանն ուղղված տարբեր միջոցառումներ, իսկ պատասխանատու անձը պարբերաբար մասնակցում է մասնագիտական վերապատրաստումների, ինչը նպաստում է նրա գործունեության շարունակական կատարելագործմանը: Գովելի է նաև շրջանավարտների զբաղվածության հարաբերաբար բարձր ցուցանիշների արձանագրումը, որը կարող է դիտարկվել որպես քուլեջի արդյունավետ գործունեության էական ցուցիչ: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ քուլեջը կարող է հրապարակել շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները՝ որպես վստահելիության բարձրացման, արտաքին հաղորդակցության արդյունավետության և ներքին հաջողությունների վերհանման գործիք: Նման տվյալների ներկայացումը կարող է ծառայել որպես քուլեջի գործունեության «լոգոմոտիվ»՝ հաստատության մրցունակության և հանրային պատկերացումների ձևավորման տեսանկյունից:

Դրական է այն հանգամանքը, որ որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից պարբերաբար իրականացվում են ուսանողական հարցումներ՝ կրթական կարիքների բացահայտման և գոհունակության մակարդակի գնահատման նպատակով: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ հարցումները կարող են լինել ոչ միայն գնահատողական բնույթի, այլև խնդիրներ բացահայտող և բարելավման ուղիներ առաջարկող գործիք: Այս ուղղությամբ հնարավոր է զարգացնել հարցման ձևաչափերը՝ իրականացնելով թեմատիկ հարցաշարեր, որոնք կնպաստեն կրթական գործընթացի որակական խորքային վերլուծությանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քուլեջում գործում են ուսանողների

հավաքագրման արդյունավետ մեխանիզմներ, որոնց արդյունքում արձանագրվում է ուսանողների թվաքանակի դինամիկ աճ, ինչպես նաև առկա են ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման գործիքներ և գործում են ուսանողների ու շրջանավարտների կարիերային զարգացմանը նպաստող ծառայություններ, իսկ շրջանավարտների զբաղվածության ցուցանիշները համեմատաբար բարձր են, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը **բավարարում է** չափանիշ 4-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջների գնահատումը **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍՏԱՌՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆՈՒՄԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնառական կազմով:

Փաստեր: Ըստ «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի 2023-2028 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրի, Քոլեջը որպես առաջնահերթություն է սահմանել անձնակազմի մասնագիտական որակների զարգացումը և կորպորատիվ մշակույթի բարելավումը՝ ուղղված մասնագիտական առաջընթացի ապահովմանը: Նշված նպատակի իրագործման շրջանակում Քոլեջը կարևորում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

1. մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետ համակարգի ներդրում,
2. դասախոսական կազմի հետ պարբերական հանդիպումների կազմակերպում,
3. ակադեմիական ազատության և փոխըմբռնման մթնոլորտի խրախուսում,
4. գրավիչ աշխատանքային պայմանների և նպաստավոր միջավայրի ստեղծում,
5. դասախոսական և ուսումնառական կազմի կրթական կարիքների գնահատում և համապատասխան վերապատրաստումների կազմակերպում:

Քոլեջի դասախոսական համակազմի ընտրությունն իրականացվում է «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնառական կազմի աշխատանքի ընդունմանման և հեռացման քաղաքականության և ընթացակարգի համաձայն:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմի թափուր հաստիքների համալրման համար հայտարարվում և իրականացվում են մրցույթներ: 2022թ. մինչ օրս քոլեջը մրցույթային կարգով ընդունել է 4 դասախոսի՝ զինդեկի, անգլերենի, ինֆորմատիկայի և հասարակագիտության դասախոսների: Համապատասխան թափուր հաստիքների համար

հայտարարված մրցույթներին հիմնականում դիմել են մեկական մասնակից, բացառությամբ անգլերենի դասախոսի թափուր հաստիքի, որի դիմորդների քանակը 3-ն է եղել: Դասախոսին ընտրելիս ՄՈՒՀ-ը կարևորում է մանկավարժական փորձառությունը, որակավորումը և մասնագիտական կարողությունները:

Թափուր հաստիքները համալրելու համար մրցույթ անցկացնելու մասին հայտարարությունը Քոլեջը հրապարակում է «Կրթություն» շաբաթաթերթում կամ տեղական մամուլում և ՄՈՒՀ-ի պաշտոնական կայքէջերում, ինչպես նաև դիմում է Հաստատության գործունեության տվյալ տարածքի զբաղվածության ծառայությանը: Դասախոսների ընտրությունն իրականացվում է հինգ անդամից բաղկացած հանձնաժողովի կողմից՝ հարցազրույցի ձևաչափով: Մրցույթն անցկացվում է բանավոր՝ հարցազրույցի միջոցով, հարցերը առնչվում են դասավանդվելիք առարկային (մոդուլին) և մանկավարժական գործունեությանը: Հաղթողը ընտրվում է փակ քվեարկությամբ:

Քոլեջում աշխատանքային գործունեություն է ծավալում 85 դասախոս, որոնցից 63-ը հիմնական, իսկ 22-ը՝ համատեղության կարգով: Դասախոսական կազմի 98.8%-ը (84 հոգի) ունի բարձրագույն կրթություն, այդ թվում՝ 2-ը՝ գիտական աստիճան, իսկ 1 դասախոս ունի միջին մասնագիտական կրթություն: Դասախոսների 9%-ը (8 հոգի) գործատուներ են, անհրաժեշտ է նշել, որ վերջին տարիներին քոլեջը որդեգրել է պրակտիկ մասնագետներին ներգրավելու քաղաքականություն: Ներկայումս դասավանդում են նաև քոլեջի 4 շրջանավարտներ:

Դասախոսական կազմի ընտրության ու համալրման գործընթացի ուսումնասիրությունը ցուց տվեց, որ դասախոսների մասնագիտական որակավորումները համապատասխանում են դասավանդվող առարկաներին և մոդուլներին: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ դասախոսական կազմը նվազագույնը դասավանդում է մեկ, առավելագույնը՝ Հանրային սննդի տեխնոլոգիա ՄԿԾ-ում՝ 7 մոդուլ, Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա ՄԿԾ-ում՝ 14 մոդուլ, Գործավարություն ՄԿԾ-ում՝ 9-ը մոդուլ: Սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հիմնականում յուրաքանչյուր դասախոս մեկ կիսամյակի ընթացքում դասավանդում է միջինում 3-4 մոդուլ:

2023 թվականին Քոլեջում հաստատվել է «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի դասավանդողների մասնագիտական որակների և աշխատանքի գնահատման քաղաքականությունն ու համապատասխան ընթացակարգը: Ըստ հաստատված կարգի՝ դասախոսական կազմի գործունեության գնահատումը իրականացվում է բազմաբաղադրիչ միավորային համակարգով՝ ներառելով 13 հիմնական բով: Յուրաքանչյուր բով ունի իր հստակ սահմանված գնահատման շեմը, որը պայմանավորված է տվյալ գործունեության ոլորտի բնույթով և ազդեցությամբ կրթական գործընթացի որակի վրա: Գնահատման համակարգն ընդգրկում է դասավանդման և ուսումնամեթոդական աշխատանքների արդյունավետությունը, հետազոտական և ստեղծագործական ակտիվությունը, ներգրավվածությունը կրթական և արտալսարանային նախաձեռնություններում, վերապատրաստումների մասնակցությունը, շահակիցների շրջանում իրականացվող որակի ապահովման հարցումների արդյունքները և այլն: Տրված միավորները տատանվում են նվազագույնը 2-ից մինչև առավելագույնը 10 միավոր՝ ըստ բաղադրիչի բովանդակային արժեքի: Օրինակ՝ «Հետազոտական գործունեություն» բովը, որը ներառում է

հողվածների, դասագրքերի կամ ուսումնամեթոդական ձեռնարկների պատրաստումը, գնահատվում է մինչև 10 միավոր, մինչդեռ «Մատենավարությունը», որը վերաբերում է փաստաթղթային ճշգրտությանը (օր.՝ դասամատյանների և թեմատիկ պլանների լրացվածություն), առավելագույնը 2 միավոր: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գործիքակազմի կիրառման արդյունքում 13 դասախոս արժանացել է խրախուսման՝ ներառյալ դրամական հավելավճարների և շնորհակալագրերի:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Քոլեջը դեռևս չունի մշակված դասալսումների ընթացակարգ, սակայն Քոլեջում գործողության մեջ է դրված դասալսումների անցկացման արձանագրության ձևաթերթը: Դասալսումներն իրականացվում են ամբիոնի վարիչի և որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից նախապես հաստատված ժամանակացույցին համապատասխան: Քոլեջում իրականացվում են նաև փոխադարձ դասալսումներ, ինչպես սկսնակ դասախոսների, այնպես փորձառու ավագ դասախոսների շրջանում՝ փորձի փոխանակման, խորհրդատվության նպատակով: Դասալսումների արդյունքները քննարկվում են ինչպես ամբիոնում, այնպես էլ մանկավարժական խորհուրդում: Դասալսումների արդյունքներն օգտագործվում են դասավանդման որակի բարելավման, ինչպես նաև դասախոսների մասնագիտական, մանկավարժական կարողությունների և հմտությունների կատարելագործման նպատակով:

Քոլեջի նախահաշվի և բյուջեի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ քոլեջը ֆինանսական միջոցներ հատկացրել է դասախոսական կազմի մասնագիտական երապատրաստումների համար՝ ընդհանուր բյուջեյի 1,2%-ը: Քոլեջի դասախոսները պարբերաբար մասնակցում են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից իրականացված մեթոդական վերապատրաստումներին: 2022-2025 թվականներին Քոլեջի 50 դասախոսներ մասնակցել են մասնագիտական վերապատրաստումների, ինչպես ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից կազմակերպված, այնպես էլ այլ մասնագիտական վերապատրաստումների (օրինակ՝ պարսկերենի, անգլերենի ուսուցման, զբոսաշրջության ուղղությամբ «Ամադեուս» ծրագրի կիրառում և այլն): Քոլեջի երեք դասախոսներ հաղթահարել են կամավոր ատեստավորման դրական շեմը:

Անդրադառնալով դասախոսական կազմի կայությանը՝ հարկ է նշել, որ դասախոսական կազմը երիտասարդացման միտում ունի, 85 դասախոսների 51%-ը մինչև 45 տարեկան են: Քոլեջը դասախոսական կազմի կայունությունն ապահովելու համար ունի թեկնածու դասախոսների բազա, որից օգտվում է անհրաժեշտության դեպքում:

Քոլեջի հաստիքային վարչական աշխատակիցներն իրենց վարչական գործառնությունների իրականացմանը զուգընթաց ներգրավված են նաև դասավանդման գործընթացներում՝ օրինակ փոխտնօրենը, որակի ապահովման պատասխանատուն և այլն:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը փորձում է ապահովել դասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացը: Օրինակ՝ Քոլեջում գործում է «Սկսնակ դասախոսների դպրոցը», մենթորի ինստիտուտը՝ ամբիոնի վարիչ կամ փորձառու դասախոսի ղեկավարությամբ: Մենթորները սկսնակ դասախոսներին ծանոթացնում են քոլեջի ներքին կարգ ու կանոնին, ամբիոնի աշխատանքին, ուսումնական ծրագրերին, թեմատիկ պլանին, դասավանդման ընդունված մեթոդներին, առկա ռեսուրսներին և մատենավարությանը, ընթացքում մասնակից են

դարձնում ուսուցողական և բաց դասերին: Քուլեջի ներսում դասախոսական կազմի աշխատանքային գործունեության առաջընթացի օրինակ են, երբ դասախոսներն իրենց մասնագիտական փորձառության շնորհիվ այնուհետև նշանակվում են վարչական պաշտոններում. օրինակ՝ ուսումնական գծով տնօրենի տեղակալը, կազմակերպատարակազմական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալը, մեթոդիստը, մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուն, կրթության որակի պատասխանատուն, հանրակրթության և մասնագիտական բաժինների վարիչները քուլեջում նախկինում աշխատել են որպես դասախոս, այնուհետև իրենց ակտիվ աշխատանքային գործունեության շնորհիվ ներկայումս զբաղեցնում են վարչական պաշտոններ:

Քուլեջում վարչական, ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներն իրենց աշխատանքային պարտականություններն ու գործառույթներն իրականացնում են քուլեջի կանոնադրությամբ, առանձին ստորաբաժանումների պաշտոնների անձնագրերով, հրահանգներով:

ՄՌԻՀ-ն ունի 5 վարչական և 22 ուսումնաօժանդակ աշխատակից: Ստորաբաժանումների աշխատանքի արդյունավետությունը պարզելու և եղած խնդիրները բացահայտելու համար իրականացվում են հարցումներ թե՛ ուսանողների շրջանում, թե՛ աշխատակիցների շրջանում:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Քուլեջի ռազմավարական ծրագրում կարևորում է մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի զարգացումը՝ ներառելով դասախոսական կազմի մասնագիտական կարողությունների բարելավումը, համագործակցային առողջ միջավայրի ձևավորումը, շարունակական կրթության հնարավորությունների ստեղծումը:

Դրական է, որ դասախոսական կազմի ընտրությունն իրականացվում է հաստատված ընթացակարգով՝ մրցույթի միջոցով, ինչը նպաստում է որակյալ մասնագետների ներգրավմանը և նրանց մասնագիտական ու անձնային հմտությունների համակողմանի գնահատմանը՝ համադրելով այն Քուլեջի կողմից սահմանված մանկավարժական պահանջներին: Սակայն, մասնագիտական կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններին համապատասխան պահանջների բացակայությունը կարող է սահմանափակել կրթության բովանդակային և մեթոդական նպատակային կազմակերպումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում դասախոսների աշխատանքի գնահատման գործում կիրառվող բազմակողմանի, միավորային համակարգը՝ հիմնված 13 բլոկների վրա, որոնք ընդգրկում են մասնագիտական, մանկավարժական, կազմակերպչական և հետազոտական գործունեության հիմնական չափանիշները: Դասախոսների աշխատանքի գնահատման գործիքակազմը ներառում է ոչ միայն դասալսումների արդյունքները, այլև մեթոդական նյութերի առկայությունը, դասապրոցեսի փաստաթղթավորումը, հետազոտական գործունեությունը, ուսանողների հետ աշխատանքի արդյունքները, հարցումների վերլուծությունները և վերապատրաստման մասնակցությունը: Այդուհանդերձ, անհրաժեշտ է պարբերաբար վերլուծել և կատարելագործել այս գործիքակազմի արդյունավետությունը՝ ապահովելով ավելի թափանցիկ և վերլուծական գնահատման գործընթաց:

Գովելի է նաև, որ բացի գնահատման համակարգից քոլեջում գործում է նաև խրախուսման մեխանիզմներ (դրամական լրավճարներ, շնորհակալագրեր), որոնք կարող են ապահովել անձնակազմի մասնագիտական ու մանկավարժական զարգացման մոտիվացիայի բարձրացմանը:

Քոլեջում գործում է թեկնածու դասախոսների բազա և նկատվում է դասախոսական կազմի երիտասարդացման միտում, որը կարևոր հիմք է երկարաժամկետ կայունության ապահովման համար: Դասախոսների շարունակական վերապատրաստման և ճկուն խրախուսման քաղաքականության առկայությունը դրական ազդեցություն կարող է ունենալ մասնագիտական աճի և դասավանդման որակի արդյունավետության բարձրացման վրա:

Խումբը դրական է գնահատում նաև դասալսումների պլանավորված և ձևաթղթերով հաստատված գործընթացը, ինչպես նաև գործընկերային և վարչական դիտարկումների առկայությունը: Սակայն անհրաժեշտ է մշակել դասալսումների միասնական ընթացակարգ, որը որը կսահմանի դասալսման նպատակը, պատասխանատու անձանց, իրականացման փուլերը և գնահատման հստակ չափանիշները՝ ապահովելով ուսուցման գործընթացի արդյունավետ և համակարգված դիտարկում, որը կնպաստի գործընթացի թափանցիկությանը:

Դրական միտումներ են նկատվում նաև դասախոսների մասնագիտական վերապատրաստումների կազմակերպման ուղղությամբ: Եթե այս գործընթացը հետագայում իրականացվի ավելի լայն ծավալով և դասախոսական կազմի կարիքների վրա հիմնված հստակ պլանավորմամբ, պա այն կարող է նպաստել բոլոր դասախոսների շարունակական մասնագիտական զարգացմանը և դրանով՝ կրթական գործընթացի որակական բարելավմանը:

Ինչ վերաբերում է դասախոսների ծանրաբեռնվածությանը, ապա դասախոսական կազմը, ընդհանուր առմամբ կայուն է, և մոդուլային ծրագրերի բաշխումը՝ համաչափ: Այնուամենայնիվ, որոշ մասնագիտական կրթական ծրագրերում արձանագրվել են դեպքեր, երբ մեկ դասախոսը դասավանդում է 7-ից մինչև 14 մոդուլ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Քոլեջը անհրաժեշտություն ունի գնահատելու նման ծանրաբեռնվածության ազդեցությունը դասավանդման արդյունավետության վրա և վերանայի այն՝ հիմնվելով ստացված արդյունքների վրա:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջն ունի համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ, ներդրված են դասախոսների ընտրության, նշանակման և ազատման քաղաքականություններ ու ընթացակարգեր, վերջին տարիներին դասախոսական կազմում ընդգրկվել են պրակտիկ ոլորտի մասնագետներ, գործում են դասախոսական կազմի կարիքների վերհանման, խրախուսման և կարողությունների զարգացման մեխանիզմներ, ինչպես նաև Քոլեջը որդեգրել է ռազմավարական մոտեցումներ մարդկային ռեսուրսների կառավարման, գնահատման և մասնագիտական առաջընթացի ապահովման գործընթացներում, փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ քոլեջը **բավարարում է** չափանիշ 5-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար**:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր: Հետազոտական աշխատանքների իրականացումը ՄՈՒՀ-ի ռազմավարական առաջնահերթություններից չի դիտարկվում: Նախորդ հավատարմագրման արդյունքում ՄՈՒՀ-ին տրամադրվել է խորհրդատվություն մշակելու դասախոսներին և ուսանողներին հետազոտական աշխատանքներում ներգրավելու հստակ մեխանիզմներ: ՄՈՒՀ-ը ներդրել է «Հետազոտությունների իրականացման քաղաքականությունը և ուղղությունները» վերնագրով փաստաթուղթ, որտեղ սահմանված են հետազոտական աշխատանքների հիմնական դերակատարները՝ ուսանողներ, դասախոսներ, վարչական աշխատակիցներ, ինչպես նաև հետազոտության իրականացման նպատակները և ուղղությունները: Որպես հետազոտական ուղղություններ նշված են՝ հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մասնագիտական, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական, ուսումնադաստիարակչական, սոցիալ-հոգեբանական, վիճակագրական և այլ ոլորտներ: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ փաստաթուղթը ամբողջական չէ և քոլեջի առանձնացրած հետազոտական ուղղությունները հիմնականում վերաբերելի են դասախոսներին և չեն ներառում ուսանողներին: ՄՈՒՀ-ում հետազոտական գործունեության համակարգման պատասխանատվությունը վերապահված է որակի ապահովման պատասխանատուին, սակայն փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ այդ ուղղությամբ համակարգված գործունեություն չի իրականացվում:

ՄՈՒՀ-ն ունի նաև «Հետազոտական աշխատանքների արդյունքների վավերացման մեխանիզմներ» մշակված փաստաթուղթ (ծավալը 1 էջ): Փաստաթղթի ուսումնասիրությունից պարզ է դարձավ, որ այն չի պարունակում հաստատման տարեթիվ, ունի ընդհանրական բնույթ, ներկայացված չէ փաստաթղթի նպատակը, կարգավորող դաշտը, ինչպես նաև հստակ սահմանված չեն գործընթացները: Մասնավորապես, ուսումնառողների հետազոտական աշխատանքի վավերացումը դիտարկվում է դասախոսի կողմից ներկայացված գրախոսականը:

Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ուսանողներին տրամադրվող հետազոտական աշխատանքները հիմնականում ինտեգրված են կրթական և մոդուլային ծրագրերի շրջանակներում: Մասնավորապես՝ «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» և «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրերում ուսանողները մշակում են

նոր բաղադրագրեր, իրականացնում տեխնոլոգիական հաշվարկներ և ուսումնասիրում այլընտրանքային հումքատեսակների կիրառման հնարավորությունները: Նմանատիպ հետազոտությունները և ստեղծագործական աշխատանքները որոշակիորեն ուղղված են նաև նորարարությունների իրականացմանը և զարգացմանը: Օրինակ՝ ուսանողները դասախոսի հետ համատեղ մշակել են «Ածիկով մակարոն» և «Մարի կանաչ մակարոն» ապրանքատեսակները՝ ձգտելով ստեղծել առողջարար բաղադրությամբ նոր արտադրանք: Սակայն անհրաժեշտ է նշել, որ այդ աշխատանքները հոդվածների չեն վերածվում: Միևնույն ժամանակ, անհրաժեշտ է նշել, որ նմանօրինակ գործունեություն չի իրականացվում բոլոր մասնագիտությունների շրջանակում, և ուսանողական աշխատանքները հաճախ ունեն ռեֆերատային կամ կրկնվող բնույթ՝ առանց հստակ հետազոտական բաղադրիչի: ՄՈՒՀ-ում ներդրած չէ հետազոտական և ինքնուրույն աշխատանքներ իրականացնելու մեթոդական ցուցումներ, աշխատանքների ներկայացման-հանձնման կարգ:

Զբոսաշրջություն կրթական ծրագրի շրջանակներում ուսանողները կատարում են նաև դիպլոմային աշխատանքներ: ՄՈՒՀ-ն ունի հաստատված թեմաների ցանկ, և ինչպես պարզ դարձավ փորձագիտական այցից, այդ թեմաները որոշվում են գործատուների հետ համատեղ քննարկումների արդյունքում: Այնուամենայնիվ, ներկայացված թեմաների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ դրանց զգալի մասը բավականին լայն են և տեսական բնույթի, օրինակ՝ «Զբոսաշրջության զարգացման նախադրյալները», «Զբոսաշրջության զարգացման նշանակությունը ՀՀ տնտեսության համար», «Հյուրանոցային ցանցի զարգացման պատմությունը աշխարհում և ՀՀ-ում»: Աշխատանքների ուսումնասիրությունները նույնպես ցույց են տալիս, որ այսպիսի աշխատանքները առավելապես տեսական նյութերի համադրություն է, որտեղ ուսանողի կողմից սեփական փորձի հիման վրա խնդրի ճանաչումը և բացահայտումը և դրա վրա հիմնված գործնական լուծումների առաջարկումը գրեթե բացակայում են: Թեև որոշ աշխատանքներում առկա են վերլուծական տարրեր և առաջարկություններ, դրանք, որպես կանոն, ձևավորվել են հիմնականում տեղեկատվության հավաքագրման և վերամշակման արդյունքում՝ առանց կիրառական ուսումնասիրության կամ հետազոտական մեթոդաբանության ներգրավման:

Ինչ վերաբերում է դասախոսական կազմի հետազոտական աշխատանքներին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ Քոլեջի դասախոսները հեղինակել են ընդհանուր առմամբ չորս ուսումնական ձեռնարկ և դասագիրք, ինչպես նաև չորս հետազոտական աշխատանք, օրինակ՝ «Մաթեմատիկական քոլեջում» ուսումնական ձեռնարկը (2023 թ.), «Գենետիկայի հիմունքներ» ուսումնական ձեռնարկը (2023 թ.), Բուդաղյանի «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» ուսումնական ձեռնարկը (ներկայումս՝ տպագրման փուլում) և այլն: Նկատելի է նաև, որ հետազոտական աշխատանքները երբեմն ներկայացվում են հիմնականում նույն դասախոսների կողմից:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո Քոլեջում ձեռնարկվել են քայլեր ուսանողների և դասախոսների կողմից հետազոտական գործունեության խթանման ուղղությամբ: Արդյունքում, սկսվել են որոշ հետազոտությունների իրականացում՝ ինչպես ուսանողական, այնպես էլ

դասախոսական մակարդակում: Գովելի է նաև, որ ՄՈՒՀ-ում առկա են դրական փորձեր, երբ հետազոտական աշխատանքներն ուղղված են եղել նորարարական մոտեցումների ներառմանը՝ այդ թվում ուսումնական գործընթացում նոր բաղադրությունների, տեխնոլոգիաների կամ այլընտրանքային լուծումների կիրառման միջոցով: Գովելի է նաև այն, որ ՄՈՒՀ-ում ձևավորվել են դրական փորձեր, երբ հետազոտական աշխատանքներն ուղղված են եղել նորարարական մոտեցումների ներառմանը (սննդի ուղղությամբ), մասնավորապես՝ նոր բաղադրությունների, տեխնոլոգիաների կամ այլընտրանքային լուծումների մշակմանը և կիրառմանը: Փորձագիտական խումբը խրախուսում է, որպեսզի նմանատիպ նախաձեռնությունները ձևակերպվեն որպես հոդվածներ և տարածվեն նաև այլ ուսումնական հաստատություններում՝ նպաստելով փորձի փոխանակմանը և նորարարական մոտեցումների խթանմանը մասնագիտական կրթության ոլորտում:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ ներկայումս կիրառական հետազոտական գործունեությունն առավելապես կենտրոնացած է սննդի տեխնոլոգիական ուղղվածությամբ մասնագիտական կրթական ծրագրերում, մինչդեռ այլ ծրագրերում իրականացվող աշխատանքները հիմնականում սահմանափակվում են տեսական նյութերի համադրմամբ և վերլուծությամբ: Խումբը գտնում է, որ ՄՈՒՀ-ը կարիք ունի մշակելու մեթոդական ուղեցույցներ, որոնք կսահմանեն և կբացատրեն, թե ինչպես կարող են ուսանողները գործնական պարապմունքների շրջանակում իրականացնել փոքրածավալ հետազոտական աշխատանքներ: Այսպիսի աշխատանքների սահմանումից հետո ՄՈՒՀ-ը կարող է դրանք ներառել իր հետազոտական ուղղությունների ցանկում՝ վերջինիս վերանայման և գործնական համատեքստում հստակեցման նպատակով: Բացի այդ, նպատակահարմար է, որ դասախոսական կազմը ուսանողներին տրամադրվող գործնական առաջադրանքներում ներառի հետազոտական տարրեր, ինչը կնպաստի ուսանողների վերլուծական մտածողության զարգացմանը և հետազոտական հմտությունների ձևավորմանը: Հատկապես կարևոր է նաև, որ դիպլոմային աշխատանքների թեմաները ընտրության փուլից սկսած դրանք ունենան կիրառական ուղղվածություն, ներառեն գործնական բաղադրիչ և ուսանողներին հնարավորություն տան լուծել իրական խնդիրներ:

Փորձագիտական խմբի դիտարկմամբ, դասախոսական կազմը կարիք ունի վերապատրաստման՝ հետազոտական գործունեության մեթոդաբանության և բովանդակային բաղադրիչների վերաբերյալ՝ ինչպես ազգային, այնպես էլ միջազգային լավագույն փորձի շրջանակներում: Խումբը կարևորում է հետազոտական մեթոդների, գործիքակազմի և դրանց կիրառման վերաբերյալ դասախոսական կազմի իրազեկվածության բարձրացումը՝ հետազոտական կարողությունների ձևավորման և ամրապնդման նպատակով: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ բոլոր մասնագիտության կրթական ծրագրերում հետազոտական բաղադրիչների հստակեցումը կնպաստի ոչ միայն ուսանողների հետազոտական կարողությունների ձևավորմանը, այլև հնարավորություն կընձեռի վերանայել հետազոտական գործունեության վերաբերյալ հիմնարար փաստաթղթերը՝ դրանք դարձնելով առավել կիրառական և համապատասխան Բոլեջի պրակտիկ միջավայրին:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում բացակայում է հետազոտական գործընթացների կազմակերպման համար կիրառելի և ամբողջական փաստաթղթային բազա, չնայած նրան, որ առկա են ուսանողներին տրամադրվող որոշ հետազոտական և ստեղծագործական աշխատանքներ, սակայն դրանք համակարգային ձևով չեն տարածվում բոլոր ՄԿԾ-ներում, և իրականացվող հետազոտական աշխատանքների գերակա մասը տեղեկատվական բնույթի են, իսկ դասախոսական կազմի ներգրավվածությունը հետազոտական գործընթացներում սահմանափակ է, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Քոլեջը **չի բավարարում** չափանիշ 6-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջները գնահատում է **անբավարար:**

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր: Քոլեջի շենքային, նյութատեխնիկական բազայի և ենթակառուցվածքների զարգացումը 2023-2028 թթ. ռազմավարական ծրագրով հաստատված առաջնահերթություններից է: Քոլեջն այս ուղղությամբ իր առջև սահմանել է երեք հիմնական խնդիր՝ ուսումնառության արդյունավետ կազմակերպմանն աջակցող ենթակառուցվածքների արդիականացում, նոր կաբինետների և լաբորատորիաների ստեղծում, ինչպես նաև գրադարանային ծառայությունների բարելավում: Անհրաժեշտ է ընդգծել, որ այս և այլ խնդիրներ վեր էին հանվել նաև նախորդ փորձագիտական գնահատման ժամանակ:

Տեխնոլոգիական մասնագիտությունների ուսուցման համար Քոլեջը նախորդ հավատարմագրման ընթացքում ունեցել է մեկ խոհանոց-լաբորատորիա, որն սպասարկել է երեք կրթական ծրագիր՝ «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա», «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» և «Կաթի և կաթնամթերքի տեխնոլոգիա»: 2023 թվականին ՄՈՒՀ-ը հիմնել է երկրորդ՝ փորձարարարտադրական լաբորատորիան, որը նախատեսված է հրուշակեղենի, խմորման արտադրությունների, գինեգործության, կաթի և կաթնամթերքի տեխնոլոգիաների ուսուցման համար: Լաբորատորիան համալրվել է ժամանակակից գույքով՝ սալօջախներով, խոհարարական սեղաններով, կշեռքներով, ինչպես նաև գինեգործական սարքավորումներով, այդ թվում՝ պահպանման տարաներով և ջարդիչ-չանչանջատիչով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գործնական պարապմունքների (դուալի

պարագայում), պրակտիկաների իրականացման համար քոլեջն օգտագործում է նաև գործընկեր կազմակերպությունների ռեսուրսները:

Նախորդ հավատարմագրման ժամանակ Քոլեջն ունեցել է մեկ համակարգչային լսարան՝ համալրված 13 համակարգիչներով: Վերջին շրջանում հիմնվել է երկրորդ համակարգչային լսարանը՝ համալրված 24 նոր սերնդի համակարգիչներով: ՄՈՒՀ-ը ապահովված է նաև Wi-Fi ցանցով: ՄՈՒՀ-ն ապահովված է 3 պրոյեկտորով, որոնք օգտագործվում են ինտերակտիվ դասընթացների կազմակերպման համար: Օգտագործման գործընթացը կազմակերպվում է ըստ նախապես հաստատված պայմանավորվածությունների դասախոսների միջև:

Շենքային բարելավումների շրջանակում վերանորոգվել են երկրորդ մասնաշենքի բոլոր սանդհանգույցները, առաջին մասնաշենքում՝ վեց լսարան, իսկ վարչական սենյակները համալրվել են օդորակիչներով և տպիչ սարքերով: Բացի այդ, իրականացվել է մարզադահլիճների վերանորոգում և գույքով համալրում:

Քոլեջում առկա են նաև քիմիայի և ֆիզիկայի մասնագիտական կաբինետ-լսարաններ, որոնք մասնակիորեն հագեցած են անհրաժեշտ գույքով և լաբորատոր սարքավորումներով (սարքավորումները հին սերնդի են): Սակայն ռեսուրսների դիտարկման արդյունքում պարզ դարձավ, որ լսարանների ներքին դասավորությունը (սահմանափակ տարածք և սեղանների/աթոռների խիտ տեղաբաշխում) հնարավորություն չի ընձեռում դրանց լիարժեք կիրառմանը ուսումնական գործընթացում:

ՄՈՒՀ-ն ունի նաև ճաշարան, մարզահրապարակ, համտեսի սրահ, գրադարան և ընթերցասրահ, բուժկետ, արխիվ և օժանդակ վարչական այլ տարածքներ: Քոլեջի գրադարանն ունի շուրջ 18.000 միավոր գրականություն, այդ թվում՝ դասագրքեր, գրքեր, մասնագիտական գրականություն: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ գրադարանում առկա գրականությունը հիմնականում հայերենով և ռուսերենով է: Սակայն հարկ է նշել, որ մասնագիտական գրականության մեծ մասը սովետական հրատարակչության են և չեն բխում այսօրվա սննդարտադրության պահանջներից: Իսկ առկա ժամանակակից գրականությունը սահմանափակ է: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գրադարանը սկսել է թվայնացման աշխատանքները ([Էլեկտրոնային գրադարան - AGC](#)):

Քոլեջի 2024թ.-ին հաստատված նախահաշվի համաձայն՝ ծախսերի հիմնական ուղղություններն են՝ Աշխատանքի վարձատրություն՝ 76.2%, Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում՝ 20% (որոնց թվում՝ Նյութեր (ապրանքներ)՝ 3%), Սոցիալական նպաստներ՝ 2.5%, այլ ծախսեր՝ 1.3%: Ծառայությունների ձեռքբերման մեջ նախատեսված է «Անձնակազմի մասնագիտական զարգացման ծառայություններ» տող, որի համար հատկացվում է բյուջեից 1.6% ծախս: Անհրաժեշտ է նշել, որ եթե նախորդ հավատարմագրման ընթացքում տեխնոլոգիական ուղղվածություն ունեցող մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար պահանջվող հումքը հիմնականում տրամադրվել է ուսանողների կողմից, ապա վերջին տարիներին ՄՈՒՀ-ը անցում է կատարել առավել համակարգված մոտեցման՝ սեփական միջոցներով պլանավորելով և ձեռք բերելով բոլոր ՄԿԾ-ների համար անհրաժեշտ հումքը: Միևնույն ժամանակ, Քոլեջը դեռևս չի իրականացրել կրթական ծրագրերի համար նվազագույն

ռեսուրսների հաշվարկ, ինչի պատճառով անհստակ է մնում, թե մեկ ծրագրի իրականացման համար ուսանողների ինչ քանակն է ապահովում ինքնաձախսածածկում: Տեխնոլոգիական ուղղվածությամբ ծրագրերը ՄՈՒՀ-ում համարվում են առավել ծախսատարները: Վերջին տարիներին ուսման վարձավճարներում փոփոխություն չի կատարվել:

Քոլեջն արտաքին և ներքին շահակիցների հետ հաղորդակցումն ապահովում է էլեկտրոնային հասցեի միջոցով, իսկ լիազոր մարմնի հետ Mulberry 2 համակարգով: Հաստատության ներսում՝ փաստաթղթաշրջանառությունը հիմնականում իրականացվում է սոցիալական ցանեցերի միջոցով: Էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության միասնական համակարգ քոլեջում ներդրված չէ:

Ինչ վերաբերում է Քոլեջի ներքին շահակիցների համար անվտանգ միջավայրի ապահովմանը, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ն ապահովված է հակահրդեհային համակարգով, կրակմարիչներով, պահակակետով, ինչպես նաև բակային հատվածներում տեղադրված են տեսանկարահանող սարքեր: Բոլոր հարկերում առկա են տարհանման պլաններ և օդային տագնապի շնչակներ: Քոլեջն ունի գործող բուժկետ, որը գտնվում է բարվոք վիճակում: Ուսանողների և աշխատակիցների շրջանում առկա է ընդհանուր գոհունակություն բուժսպասարկման պայմաններից:

Փորձագիտական այցը պարզ դարձավ, որ Քոլեջում սովորում են 33 կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող ուսանողներ, որոնք ինտեգրված են կրթական ծրագրերում: Չնայած թեքահարթակների բացակայությանը, առկա են շարժական (ինքնաշեն) թեքահարթակներ, որոնք կիրառվում են ըստ անհրաժեշտության: Հենաշարժողական խնդիրներ ունեցող ուսանողների համար ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է առաջին հարկի լսարաններում՝ ապահովելով ֆիզիկական հասանելիություն:

2022-23թթ. քոլեջն իրականացրել է ռեսուրսներից բավարարվածության հարցումներ դասախոսների և ուսանողների շրջանում, որոնց արդյունքներով ուսանողների 82%-ն ու դասախոսների 83%-ն ընդհանուր առմամբ գոհ են ծառայություններից: Ուսանողների և դասախոսների շուրջ 71 %-ը գոհ են լաբորատոր պայմաններից, 67,9%-ը լսարանային և 72%-ը շենքային պայմաններից: Ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմ են դիտարկվում հարցումները, դասալսումները, մշտադիտարկումները և ստուգումները:

Դաստորոշություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ Քոլեջը նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո ձեռնարկել է համակարգված քայլեր ենթակառուցվածքների արդիականացման և համալրման ուղղությամբ՝ նպատակ ունենալով ապահովել ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ պայմաններ: Միևնույն ժամանակ, խումբը ընդգծում է, որ առկա ռեսուրսներով բավարարվելը կարող է սահմանափակել կրթական ծրագրերի շարունակական զարգացումը: Այդ համատեքստում նպատակահարմար է, որ Քոլեջը պահպանի զարգացման դինամիկան՝ ուղղված մասնագիտական կրթական միջավայրի խորքային բարելավմանը: Մասնավորապես, ապագայում նպատակահարմար է դիտարկել տեխնոլոգիական ուղղվածության կրթական ծրագրերի՝

մասնավորապես հացաթխման, գինեգործության և կաթնամթերքի արտադրության լաբորատորիաների տարանջատումը և վերջիններիս հիման վրա կաթնամթերքի և գինեգործության համար առանձին լաբորատորիաների ստեղծումը: Բացի այդ, անհրաժեշտ է նաև քայլեր ձեռնարկել համակարգչային լսարանների քանակական ընդլայնման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով ուսանողական թվի աճի դրական միտումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քիմիայի, ֆիզիկայի և կենսաբանության լսարան-կաբինետների առկայությունը՝ որպես բնական գիտությունների ուսուցման համար կարևոր ռեսուրս: Նշված առարկաները հանդիսանում են մուտքային և մասնագիտական հիմք՝ հատկապես «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» և «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրերի համար, ուստի պահանջում են առանձնահատուկ ուշադրություն: Միննույն ժամանակ, խումբը ընդգծում է, որ անհրաժեշտ է կատարել այդ լսարանների վերակառավորում և կազմակերպել տարածքը այնպես, որ լաբորատոր սարքավորումները հնարավոր լինի հեշտությամբ օգտագործել: Սա թույլ կտա ուսանողներին լիարժեք ներգրավվել գործնական աշխատանքներում և զարգացնել համապատասխան հմտություններ:

Փորձագիտական խումբը նաև դրական է գնահատում այն, որ ՄՈՒՀ-ը ակտիվորեն համագործակցելով գործատուների հետ բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակներում՝ կարողանում է օգտագործել նարնց ռեսուրսները ուսանողների գործնական հմտությունների զարգացման համար:

Ինչ վերաբերում է գրադարանային ֆոնդին, ապա ՄՈՒՀ-ն ապահովված է որոշակի մասնագիտական գրականությամբ, սակայն տեխնոլոգիական առաջընթացի և կրթական պահանջների զարգացման համատեքստում Քոլեջը շարունակում է ունենալ արդի գրականության պարբերական համալրման անհրաժեշտություն: Փորձագիտական խումբը կարևորում է գրադարանային ֆոնդի շարունակական համալրումը և խրախուսում Քոլեջին դիտարկել ժամանակակից էլեկտրոնային ռեսուրսների ներդրման և դրանց հասանելիության ապահովման հնարավորությունները: Այսպիսի մոտեցումը կնպաստի ուսումնական գործընթացի արդիականացմանը, ինչպես նաև ուսանողների և դասախոսների համար տեղեկատվական աղբյուրների լայն հասանելիությանը:

Եզրահանգում. Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում ռեսուրսների արդիականացումն ու բարելավումը դիտարկվում է որպես ռազմավարական առաջնահերթություն, նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո արձանագրվել են ռեսուրսային բարելավումներ՝ թե՛ ընդհանուր կրթական միջավայրի, և թե՛ մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ, քոլեջը ստեղծել է ուսանողների և դասախոսների համար անվտանգ ուսումնական միջավայր, ներքին շահակիցները հիմնականում բավարարված են ռեսուրսային բազայից, փոձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը **բավարարում** է չափանիշ 7-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար**:

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջում գործում է հաշվետվողականության ներքնից վերև համակարգ: Հաշվետվողականության կանոնակարգման համար դեռ 2018թ-ին քոլեջում հաստատվել է «Շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգեր»: Քոլեջի ստորաբաժանումները կիսամյակային կտրվածքով ներկայացնում են իրենց գործունեության հաշվետվությունը ՄՈՒՀ-ի կազմակերպական կառուցվածքով նախատեսված իրենց ղեկավարին: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ներկայացված հաշվետվությունների մի մասը կրում են նկարագրական բնույթ՝ իրականացված գործընթացների վերաբերյալ: Չնայած հաշվետվությունների ներկայացման պահանջները վերանայվել են նախորդ հավատարմագրման խորհրդատվությունների հիման վրա, ավելացվել են վերլուծական բաղադրիչներ, սակայն ստորաբաժանումների հաշվետվությունների ձևաչափերը դեռ նույնական չեն: Որոշ ստորաբաժանումներ հաշվետվություններին կից ներկայացնում են SWOT վերլուծություն և բարելավման պլան, ինչպես՝ ուսումնական աշխատանքների գծով տեղակալի և որակի ապահովման պատասխանատուի հաշվետվությունները: Որոշ դեպքերում SWOT-ը բացակայում է, ինչպես օրինակ պրակտիկայի բաժնում, իսկ աշխատակազմի ղեկավարի հաշվետվության մեջ միայն պլան-հաշվետվություն ձևաչափով է. պլանի աղյուսակին կից 1 սյունակով արձանագրված է՝ իրականացված է, թե ոչ: Արդյունքում ոչ բոլոր ստորաբաժանումների հաշվետվություններն ունեն վերլուծական բնույթ:

Տնօրենը հաշվետու է Կառավարման խորհրդին: Նախորդ հավատարմագրումից հետո բոլոր ստորաբաժանումների կատարած աշխատանքների վերաբերյալ հավաքական տեղեկատվության և արդյունքների վերլուծության հիման վրա յուրաքանչյուր տարի տնօրենի կողմից կազմվում և Կառավարման խորհրդին է ներկայացվում հաշվետվություն՝ տարեկան գործունեության ներքին գնահատման վերաբերյալ, որը քոլեջի գործունեության մասին հիմնական հաշվետու փաստաթուղթն է: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ տնօրենի հաշվետվությունները ոչ բոլոր ուղղություններով ունեն վերլուծական հիմք, քանի որ միավորում են ստորաբաժանումների հաշվետվությունները, որոնք ոչ բոլորն են վերլուծական:

Քոլեջն ապահովում է տեղեկատվություն և հասանելիություն հասարակությանը՝ որպես հարթակներ օգտագործելով պաշտոնական կայքէջը և սոցցանցի էջերը: Քոլեջի պաշտոնական

կայքէջը գործարկվել է նախորդ հավատարմագրումից հետո: Սակայն քուէջը չի ապահովում իր ընթացակարգերի և գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը հասարակությանը, քանի որ ընթացակարգերի և գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվություն կայքում դեռևս տեղադրված չէ: Կայքէջում տեղեկատվության բովանդակության պատասխանատվությունը դրված է քուէջի ուսումնական աշխատանքների գծով տեղակալի վրա:

Հասարակության հետ հետադարձ կապի հաստատման միջոցների վերլուծությունից, ինչպես նաև փորձագիտական այցի ընթացքում շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանն ուղղված որոշակի մեխանիզմներ: 2023 թ. հաստատվել է «Ներքին և արտաքին շահակիցների հետադարձ կապի ապահովման քաղաքականությունը», որն ուղղված է շահակիցների կարծիքների, առաջարկությունների և արձագանքների հավաքագրմանը՝ որպես կառավարման գործընթացների բարելավման գործիք: Այդ նպատակով քուէջում իրականացվում են պարբերական հարցումներ, հանդիպումներ և քննարկումներ արտաքին շահակիցների հետ: Սակայն պետք է նշել, որ այդ հանդիպումների արդյունքները դեռևս լիարժեքորեն չեն փաստաթղթավորվում կամ արձանագրվում: Հետադարձ կապի մեխանիզմների շրջանակում դիտարկվում է նաև քուէջի պաշտոնական կայքէջում առկա «Կապ» բաժինը, որտեղ ներկայացված են քուէջի պաշտոնական հասցեն, հեռախոսահամարն ու գրավոր հաղորդակցման հնարավորությունը:

Հասարակության հետ հետադարձ կապ հաստատելու և հաշվետվողականություն ապահովող միջոց է ֆեյսբուքյան էջը, որն ունի մոտ 6000 հետևորդ: Էջում առկա է անընդհատ թարմացվող տեղեկատվություն առավելապես քուէջի միջոցառումների, մրցույթների և դիմորդին անհրաժեշտ տեղեկատվության վերաբերյալ: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քուէջի ֆեյսբուքյան էջի հաղորդագրության հարթակներով դիմում են հիմնականում ընդունելության և քուէջի մասնագիտությունների վերաբերյալ հարցերով:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ՄՈՒՀ-ի կողմից իրականացվում են հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցմանը միտված տարբեր նախաձեռնություններ: Մասնավորապես, քուէջի ուսանողները ներգրավված են եղել կամավորական գործունեության մեջ. օրինակ՝ Կրթության պետական տեսչությունը իր կազմակերպած միջոցառումներում որպես կամավորներ ընդգրկել է քուէջի ուսանողներին: 2022 թվականին Քուէջի կողմից կազմակերպվել են նաև անվճար նախապատրաստական դասընթացներ օտարերկրյա դիմորդների համար՝ «Հայոց լեզու և գրականություն» և «Հայոց պատմություն և մշակույթ» առարկաներից: Այս ժամանակահատվածում քուէջն ունեցել 3 օտարերկրյա դիմորդ, որոնցից այս պահին կրթությունը շարունակում է միայն մեկը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուէջը իր ներսում ստեղծել է ծնողական համայնք և ստանձնել է ակտիվ դերակատարություն կրթության հատուկ կարիք ունեցող ուսանողների ներառական կրթության ապահովման գործընթացում՝ ձևավորելով գործընկերային համագործակցություն ուսանողների, ծնողների և թեմատիկ հասարակական կազմակերպությունների միջև, որոնք խրախուսում են հատուկ կարիքներ ունեցող մասնագետների իրացումը աշխատաշուկայում: Քուէջն իրականացնում է նաև կարճաժամկետ

դասընթացներ՝ մատուցող, բարմեն, հրուշակագործ, սրահի վարիչ, կարվինգ (սեղանի գեղարվեստական ձևավորում և սպասքաղրում), խոհարար, դպրոցական սննդի խոհարար մասնագիտությունների գծով:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նախորդ հավատարմագրումից հետո քոլեջում վերանայված հաշվետվողականության համակարգը, որի արդյունքում ներդրվել է վերլուծական բաղադրիչի պահանջը, սակայն այն դեռևս չի տարածվել բոլոր ստորաբաժանումների վրա, ինչը չի նպաստում ամբողջական վերլուծական հիմքով հաշվետվողականության համակարգի ստեղծմանը: Փորձագիտական խումբը կարևոր քայլ է համարում նաև տնօրենի հաշվետվությունների ձևաչափի հստակեցումը նախորդ հավատարմագրումից հետո, ինչը հնարավորություն է տվել Կառավարման խորհրդին մասնակից դառնալ հաշվետվությունների ամբողջական գնահատմանը:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ չնայած որպես բարելավում քոլեջը ներդրել է պաշտոնական կայքէջ, սակայն դրանում բացակայում է թարմացված տեղեկատվություն ընթացակարգերի և գործընթացների վերաբերյալ, ինչը կարող է նվազեցում է մեխանիզմի արդյունավետությունը, որպես տեղեկատվության տարածման և հասարակայնության ապահովման միջոց:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում քոլեջում հասարակության հետ հետադարձ կապի հաստատման միջոցների կիրառումը ներքին և արտաքին շահակիցների հետ, որը նպաստում է անմիջական և համագործակցային միջավայրի ձևավորմանը:

Փորձագիտական խումբը բարձր է գնահատում նաև քոլեջի ջանքերը հասարակությանը գիտելիքների (արժեքների) փոխանցմանը միտված տարաբնույթ միջոցառումների կազմակերպման ուղղությամբ: Որպես կարևոր ուղղություն դիտարկվող՝ կրթության հատուկ կարիք ունեցող ուսանողների համար տարվող աշխատանքները նպաստել են քոլեջի բարի համբավի տարածմանը հատուկ կարիք ունեցող ուսանողների և նրանց հարցերով զբաղվող ՀԿ-ների շրջանում՝ հնարավորություն տալով ներգրավել նոր դիմորդներ:

Գովելի է, որ քոլեջը գիտակցում է իր հասարակական պատասխանատվությունը և իրականացնում է հանրօգուտ նախաձեռնություններ՝ միտված ինչպես գիտելիքի ու արժեքների տարածմանը, այնպես էլ տարբեր սոցիալական խմբերի ներառմանը կրթական գործընթացում: Հատկապես գովելի են այն աշխատանքները, որոնք քոլեջն իրականացրել է միտված ներառական կրթության մոտեցումների զարգացմանը և կրթության հատուկ կարիք ունեցող ուսանողների սոցիալականացմանը՝ գործընկերային համագործակցության միջոցով: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը կարող է դրսևորել նախաձեռնողականություն և զարգացնել ներառական կրթության ոլորտում արդեն ձևավորված փորձը, որը կարող է ծառայել որպես օրինակելի մոդել և հնարավորության դեպքում կիրառվել ու տարածվել այլ կրթական հաստատություններում:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում առկա է վերանայված հաշվետվողականության համակարգ, նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո

ներդրվել է տնօրենի հաշվետվության մեխանիզմը, գործարկվել է պաշտոնական կայքէջը, ՄԿԾ-ների և քոլեջում իրականացվող գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տարածվում է սոցիալական հարթակներով, գործում են հետադարձ կապի մեխանիզմներ, իրականացվում են հասարակությանը գիտելիքների (արժեքների) փոխանցմանը միտված միջոցառումներ, ինչպես նաև քոլեջը դրսևորում է բարձր հասարակական պատասխանատվություն՝ ներառականության սկզբունքների նկատմամբ որդեգրած հետևողական մոտեցումներով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր: Քոլեջն իր ՌԾ-ում սահմանել է միջազգային համագործակցության ընդլայնումը որպես հիմնական նպատակ: Նպատակին հասնելու համար սահմանել է հետևյալ խնդիրները՝ միջազգային ուսումնական հաստատությունների և կազմակերպությունների հետ Քոլեջի համագործակցության ընդլայնում, միջազգային տարաբնույթ ծրագրերին Քոլեջի դասախոսների և ուսանողների մասնակցության խթանում, Քոլեջում օտարերկրյա ուսանողների և դասախոսների համակազմի աճի նպաստում: Անհրաժեշտ է նշել, որ քոլեջը նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո ստացել էր խորհրդատվություն ակտիվացնելու միջազգային համագործակցությունները:

2024 թվականին ՄՈՒՀ-ում ներդրվել է միջազգային համագործակցության և հասարակայնության հետ կապերի բաժին, որն ունի մեկ հաստիք: Միաժամանակ մշակվել և հաստատվել է բաժնի գործունեության կանոնակարգը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ արտաքին կապերի հաստատման և միջազգային գործընկերների հետ հաղորդակցության իրականացումը կատարվում է տնօրենի, կարիերայի պատասխանատուի, միջազգային համագործակցության և հասարակայնության հետ կապերի պատասխանատուի, ինչպես նաև որոշ դեպքերում՝ ամբիոնների վարիչների կողմից՝ ելնելով յուրաքանչյուրի գործառնության շրջանակից:

Ուսումնասիրությունները փաստում են, որ ՄԿԾ-ների իրականացման համար հաստատությունը տարբեր կրթական ծրագրերի շրջանակներում համագործակցում է շուրջ 70 գործող տեղական գործընկերների: Գործատուներ առկա են բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակներում: ՄՈՒՀ-ի ամենախոշոր գործատու-գործընկերներից են «Երևանի Գարեջուր», «Դիլիջան» ՓԲԸ-ները, «Արմենիա Մարիոթ» «DoubleTree by Hilton Yerevan» հյուրանոցները,

«Երիմյան Փրոջեքթս», «Բոնիլատ» ՍՊԸ-ները, «Արտ Լանչ», «Արարատյան Խոհանոց» ՍՊԸ-ները և այլ կազմակերպություններ: Հարկ է նշել, որ գործընկերային համագործակցության շրջանակում Քոլեջը կազմակերպում է ուսանողների պրակտիկաները, իսկ դուալ կրթական ծրագրերի դեպքում՝ գործնական ուսուցումը: Բացի այդ, Քոլեջը ներգրավում է պրակտիկ ոլորտի մասնագետների դասավանդման գործընթացում, ինչպես նաև հրավիրում է մասնագետներ վարպետության դասերի իրականացման համար:

ՄՈՒՀ-ն ունի որոշակի փորձառություն նաև միջազգայնացման գործընթացում: Այս փուլում քոլեջը համագործակցում է Հունաստանի և Իրանի Իսլամական հանրապետությունների դեսպանատների հետ: Համագործակցության արդյունքում 2023թ. Հունաստանի դեսպանատան աջակցությամբ և դեսպանի հրավերով Հանրային սննդի տեխնոլոգիա, Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա, Կաթի և կաթնամթերքի տեխնոլոգիա, Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ, Սպասարկման կազմակերպում, Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ, կրթական ծրագրերից 27 ուսանող, փոխտնօրենը և կարիերայի պատասխանատուն գործուղվել են Աթենք: Այցի նպատակն է եղել ծանոթանալ 2 պետությունների մշակույթներին, իրականացնել փորձի փոխանակում և մասնակցել վարպետաց դասերի: 2024թ.-ին Իրանի Իսլամական դեսպանության Մշակույթի կենտրոնի հրավերով 2 աշխատակից ճանաչողական այցով մեկնել են Իրան: Նշված երկրների հետ համագործակցությունը սերտացնելու նպատակով Քոլեջում պարսկերենը և հունարենը ներառվել են կրթական ծրագրերում՝ որպես նախասիրական առարկաներ:

ՄՈՒՀ-ը քայլեր է ձեռնարկում նաև «Erasmus +» ծրագրերում մասնակցելու ուղղությամբ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը որոնում է եվրոպական գործընկերներ ծրագրում ընդգրկվելու նպատակով, սակայն այս փուլում շոշափելի արդյունքները դեռևս նկատելի չեն:

Իսկ ինչ վերաբերում այլ ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցություններին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ը համագործակցում է ՀՀ գրեթե բոլոր բուհերի (այդ թվում ԵՊՀ, ՀԱԱՀ, ՀՊՏՀ և այլն) հետ ուսանողների շարունակական կրթության ապահովման նպատակով: Այս համագործակցությունները միտված են ապահովելու ուսանողների շարունակական կրթության հնարավորությունները: Վերջին տարիներին քոլեջը սկսել է ընդլայնել իր համագործակցությունը նաև միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող հաստատությունների հետ: Մասնավորապես՝ 2025 թ. փետրվարին կնքվել են համագործակցության հուշագրեր Երևանի տարածաշրջանային N1 պետական քոլեջի, Երևանի Ն. Աճեմյանի անվան տարածաշրջանային N2 պետական քոլեջի, Ինֆորմատիկայի պետական քոլեջի և Երևանի պետական հումանիտար-տեխնիկական քոլեջի հետ: Հուշագրի հիմնական նպատակը որակի ապահովման գործընթացներում փորձի փոխանակումն է, բենչմարքինգի իրականացումը, քննարկումների կազմակերպումը և այլն:

Ինչ վերաբերում է ներքին շահակիցների օտար լեզուների տիրապետմանը, ապա ըստ ինքնավերլուծության տվյալների՝ դասավանդողների զգալի մասը տիրապետում է ռուսերեն,

անգլերեն, հունարեն, ինչպես նաև որոշ դեպքերում՝ պարսկերեն: Ըստ նույն տվյալների՝ դասավանդողների 68%-ը տիրապետում է առնվազն մեկ օտար լեզվի, իսկ վարչական անձնակազմի շրջանում այդ ցուցանիշը կազմում է 33%: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ լեզվաիմացության գնահատումը ՄՈՒՀ-ում իրականացվել է հարցաշարերի միջոցով:

Ինքնավերլուծության տվյալների համաձայն՝ ուսանողների 98%-ը տիրապետում է որևէ օտար լեզվի, սակայն հստակեցված չէ, թե կոնկրետ որ լեզուներին և ինչ մակարդակով: Տվյալները հիմնականում հավաքագրվել են ուսումնական առաջադիմության արդյունքների հիման վրա: Միաժամանակ, անհրաժեշտ է նշել, որ քոլեջում գործում են կրթական ծրագրեր, որոնք իրականացվում են խորացված օտար լեզվով ուսուցմամբ: Վերջին տարիներին քոլեջում խրախուսվում է ուսանողների օտար լեզվային կարողությունների զարգացումը: Ուսանողներին ընձեռվում է հնարավորություն ուսումնասիրելու անգլերեն, ռուսերեն, հունարեն, թուրքերեն և պարսկերեն:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ միջազգայնացման գործընթացների զարգացումն ընդգրկված է ՄՈՒՀ-ի ռազմավարական առաջնահերթությունների շրջանակում: Դրական են նաև ՄՈՒՀ-ի ղեկավարության կողմից ձեռնարկվող քայլերը՝ ուղղված արտաքին կապերի ընդլայնմանը, գործատուների ներգրավման խորացմանը և գործընկերային համագործակցությունների ձևավորմանը:

Խումբը նաև դրական է գնահատում Քոլեջի ակտիվությունը միջազգային ծրագրերի որոնման և ներգրավման ուղղությամբ՝ հատկապես հաշվի առնելով դրա հնարավոր ազդեցությունը կրթական ծրագրերի շարունակական բարելավման, ինչպես նաև ուսանողների և դասախոսների մասնագիտական զարգացման և փորձի փոխանակման հնարավորությունների ընդլայնման վրա:

Այս համատեքստում խրախուսելի է նաև ուսանողների և դասախոսների օտար լեզվի կարողությունների զարգացման ուղղությամբ վերջին տարիներին իրականացվող քայլերը: Միաժամանակ, փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ Քոլեջը հստակեցնի օտար լեզվով ուսուցման ակնկալվող արդյունքները՝ մասնավորապես սահմանելով ուսանողների օտար լեզվով տիրապետման նվազագույն մակարդակները և գնահատման մեխանիզմները: Այս մոտեցումը հնարավորություն կընձեռի ապահովել օտար լեզուների ներառման արդյունավետ կապը միջազգայնացման ռազմավարության հետ՝ նպաստելով կրթական գործընթացի որակին և ՄՈՒՀ-ի միջազգային գործընկերային ներուժի ընդլայնմանը:

Գովելի է նաև Քոլեջի կողմից որդեգրված քաղաքականությունը՝ ուղղված արտաքին կապերի ընդլայնմանը, մասնավորապես՝ գործատու կազմակերպությունների հետ համագործակցության խորացմանը և այլ ուսումնական հաստատությունների հետ գործընկերային հարաբերությունների զարգացմանը: Այս ռազմավարական ուղղվածությունը ոչ միայն նպաստում է ուսանողների գործնական կարողությունների ձևավորմանը և դուրս կրթական ծրագրերի ընդլայնմանը, այլև առկա լավագույն փորձերի տեղայնացումը և կրթական միջավայրի շարունակական զարգացումը:

Եզրահանգում. Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջն ունի արտաքին կապերի զարգացման հստակ և համակարգված մոտեցում, ունի գործող և դինամիկ համագործակցություններ ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային շահակիցների, գործատուների և ուսումնական հաստատությունների հետ, և միաժամանակ մշտապես դրսևորում է նախաձեռնողականություն նոր գործընկերություններ ձևավորելու ուղղությամբ, փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ Քոլեջը **բավարարում է** չափանիշ 9-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր: Քոլեջում որակի ապահովման համակարգի ներդրման աշխատանքները մեկնարկել են 2018 թվականից: Որակի մշակույթի ձևավորման և գործընթացների կանոնակարգման նպատակով քոլեջը մշակել է համապատասխան փաստաթղթային բազա: Մասնավորապես՝ 2018թ.ընդունվել է «Որակի ներքին ապահովման համակարգի քաղաքականություն և ընթացակարգ» փաստաթուղթը, որտեղ սահմանվել են թիմային աշխատանքի, առաքելությանը համապատասխան գործունեության, խնդիրների վերհանման և ուսումնական գործընթացի շարունակական բարելավման գործողություններ: Անհրաժեշտ է նշել, որ քաղաքականության մեջ հստակ ներկայացված չեն ՈԱ համակարգի հիմնական նպատակը, խնդիրները, ՈԱ գործընթացներում ընդգրկված հիմնական դերակատարները և նրանց գործառույթները, գործունեության մեխանիզմները, մեթոդաբանական մոտեցումները և գործիքակազմը:

Որակի ապահովման պատասխանատուն իր գործունեությունն իրականացնում է աշխատանքային պլանին համաձայն: Պլանների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ սահմանված գործողությունները առավելապես գործառութային բնույթ են կրում, օրինակ՝ կազմակերպել անանուն հարցումներ, հավաքագրել գործատուների կարծիքները, ստորաբաժանումների հաշվետվությունները, վերլուծել արդյունքները: Տեսանելի չէ, թե այդ հարցումները, որ թիրախային խումբն է ներառում, ինչ նպատակով է իրականացվում և արդյունքում ինչ է ակնկալվում: Մահմանված չեն նաև աշխատանքների արդյունավետության գնահատման ցուցիչները: Նաև անհրաժեշտ է նշել, որ պլանում առկա են սահմանված որոշ

գործողություններ, որոնք դուրս են ՈԱ պատասխանատուի գործառնությունների շրջանակից, օրինակ՝ միջազգային համագործակցության ընդլայնում:

Որակի ապահովման պատասխանատուի համար քոլեջը հատկացրել է 1 ամբողջական դրույքաչափի հաստիք: Հաստիքը զբաղեցնողը միաժամանակ քոլեջում դասավանդում է անգլերեն լեզու և պատասխանատու է Քոլեջում հետազոտական աշխատանքների իրականացման և վերահսկման համար: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ՈԱ պատասխանատուն վերջին տարիներին աշխատանքային պարտականություններին միտված տեղական և միջազգային վերապատրաստումների չի մասնակցել: 2025թ. ՀՀ հինգ քոլեջների միջև կնքվել է հուշագիր ՈԱ գործընթացների փորձի փոխանակման, բենչմարքինգի իրականացման նպատակով, սակայն այս ուղղությամբ առայժմ ակտիվ քայլեր չեն ձեռնարկվել:

ՈԱ գործառնությունների իրականացման համար տրամադրել է աշխատասենյակ՝ անհրաժեշտ գույքով և նյութատեխնիկական ռեսուրսներով:

ՈԱ գործընթացների իրականացման հիմնական մեխանիզմներից դիտարկվում են հարցումները, Քոլեջն իրականացնում է թվով 16 հարցաշարեր: Դրանք իրականացվում են ուսանողների, դասախոսների, շրջանավարտների և գործատուների կարիքներն ու կարծիքները վեր հանելու նպատակով: Հարցաշարերի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ դրանցում բացակայում է հարցման նպատակը, առկա չէ նշում, թե տվյալ հարցմամբ ինչ խնդիր է նախատեսվում բացահայտել: Հարցաշարերում առկա են նաև անհամաչափություններ՝ հարցերի տեսակների բաշխման առումով. գերակշռում են կա՛մ այո/ոչ պատասխանով փակ հարցերը, կա՛մ բաց նկարագրական պատասխան ենթադրող հարցերը, որոնք ներկայացված են առանց ենթաբաժինների, տրամաբանական հաջորդականության և թեմատիկ խմբավորման: Իրականացվող հարցումները չեն ապահովում ամբողջական պատկեր շահակիցների կարծիքների և կարիքների վերաբերյալ, առկա չեն տվյալների խորը վերլուծություններ: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ հարցաշարերի մշակման և վերանայման հստակ մեթոդաբանություն առկա չէ, գործընթացը իրականացվում է հիմնականում որակի պատասխանատուի կողմից՝ առանց շահակիցների ներգրավման: Հարցումներն իրականացվում են էլեկտրոնային եղանակով (հիմնականում Google Forms հարթակում), իսկ վերլուծությունները սահմանափակվում են համակարգի կողմից ավտոմատ ձևով գեներացված արդյունքներով՝ առանց պատճառահետևանքային կապերի բացահայտման: Հարցումների ոչ թիրախային ուղղվածությունն ու խնդիրներ վերհանելու անարդյունավետությունը արձանագրվել են նաև նախորդ հավատարմագրման արդյունքներում: Նկատվում է նաև հարցումների մասնակցության ցածր մակարդակ (մոտ 1300 ուսանողից 200 ուսանողի մասնակցություն), ինչը պայմանավորված է շահակիցների մոտիվացիայի ցածր մակարդակով:

Հարցաշարերի վերլուծությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանցում չեն նշվում հարցմանը մասնակցած անձանց հստակ թվաքանակը, այլ սահմանափակվում են տոկոսային հարաբերությունների նշմամբ:

Հարցումների արդյունքները քննարկվում են ինչպես քոլեջի ղեկավար կազմի, այնպես էլ ուսումնական մասի և ամբիոնի նիստերում՝ դասախոսների մասնակցությամբ: Սակայն, չնայած

այս քննարկումներին, հարցումների արդյունքները հետագա որոշումների կայացման և բարելավման գործընթացների հիմք չեն հանդիսանում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ Քոլեջի կողմից կազմակերպվում են ֆոկլուս-նպատակային խմբերի ոչ ֆորմալ հանդիպումներ, ինչպես ուսանողների, այնպես էլ գործատուների հետ, սակայն ոչ թե ՈԱ պատասխանատուի նախաձեռնությամբ, այլ կարիերայի պատասխանատուի: Հանդիպումները հիմնականում ծառայում են Քոլեջ-գործատու համագործակցությանը, ուսանողների մասնագիտական առաջընթացին, աշխատաշուկայում կայացմանը: Նպատակային խմբերի հանդիպումների արդյունքները քննարկվում են ամբիոններում և հիմք են հանդիսանում ՄԿԾ-ների բարելավման համար:

Անդրադառնալով քոլեջի ներկայացրած ինքնավերլուծությանը՝ որակի արտաքին գնահատման գործընթացների իրականացման համար, կարելի է նշել, որ փաստաթղթում հիմնականում տրամադրել են տեղեկատվություն, անհրաժեշտ հիմքեր վերլուծություն իրականացնելու համար: Հավատարմագրման ամբողջ գործընթացը համակարգվել է ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալի կողմից: Միաժամանակ, անհրաժեշտ է ընդգծել, որ կազմված ինքնավերլուծությունը հիմնականում տարածվել է ներքին շահակիցների շրջանակում, մինչդեռ արտաքին շահակիցների ներգրավվածությունը եղել է սահմանափակ:

Չնայած այն հանգամանքին, որ Քոլեջում որակի ապահովման համակարգը նոր չէ ձևավորված, այնուամենային այն դեռևս գտնվում է նախնական փուլում: Նախորդ հավատարմագրման այցի ընթացքում վեր հանված թերությունները և խորհրդատվություն (կանոնակարգերի, հարցաթերթերի վերանայում և այլն) իրենց կիրառությունը չեն գտել Քոլեջում ՈԱ մշակույթը ձևավորելու և կայուն զարգացում ապահովելու համար:

Ինչ վերաբերում է որակի ապահովման գործընթացների թափանցիկությանը և հաշվետվողականությանը, ապա պետք է արձանագրել, որ Քոլեջի պաշտոնական կայքէջում բացակայում է որակի ապահովմանն առնչվող առանձին բաժին կամ տեղեկատվություն:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրականորեն է գնահատում այն հանգամանքը, որ ՈԱ գործընթացների իրականացման նպատակով ՄՈՒՀ-ը մշակել է հիմնային փաստաթղթեր, որոնք նպաստում են գործընթացների կանոնակարգվածության, թափանցիկության և հաշվետվողականության ապահովմանը, ինչպես նաև հիմք են ստեղծում որակի մշակույթի ձևավորման և շարունակական բարելավման համար: Դրական է դիտարկվում նաև այն, որ ՈԱ աշխատանքները կազմակերպվում են աշխատանքային պլանի հիման վրա, ինչը վկայում է որոշակի համակարգված մոտեցման առկայության մասին: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական խումբը արձանաքում է, որ գործող աշխատանքային պլանը կարիք ունի կառուցվածքային և բովանդակային հստակեցման: Մասնավորապես, ներկայումս պլանում առավելապես ներկայացված են ընդհանուր գործառույթներ, մինչդեռ նպատակահարմար է, որ պլանը ներառի այն հիմնական գործողությունները կամ գործընթացները, որոնք պետք է հստակորեն իրականացվեն տարվա ընթացքում: Օրինակ՝ «հարցումների իրականացում» ձևակերպման փոխարեն անհրաժեշտ է հստակեցնել, թե ինչ հարցում է նախատեսվում, ինչ նպատակով է իրականացվում, որ թիրախային խմբին է ուղղված, ինչ ժամկետում է նախատեսվում

իրականացումը, ինչպես նաև ինչ հիմնախնդրի վերհանմանն է այն միտված: Այսպիսի կառուցվածքային և բովանդակային հստակեցումը կնպաստի պլանավորման գործընթացի թիրախայնացմանը, գործընթացների ավելի արդյունավետ կազմակերպմանը և արդյունքում՝ արդյունքահենք գնահատման հնարավորությունների ընդլայնմանը:

Իսկ ինչ վերաբերում է հարցաշարերին և դրանց կառուցվածքին, ապա փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուէջը կարիք ունի մշակելու հարցաշարերի կազմման հստակ մեթոդաբանություն: Այս մեթոդաբանությունը պետք է ներառի հարցման իրականացման նպատակների հստակ սահմանումը, հարցերի ձևակերպման տրամաբանությունը, թիրախային խմբի ընդգրկման չափորոշիչները, այդ թվում՝ մասնակցության նվազագույն անհրաժեշտ քանակը և այլ հիմնարար չափանիշներ: Ըստ անհրաժեշտության, հարցաշարերի ձևավորման և մեթոդաբանական բաղադրիչների առումով ՈԱ մասնագետը կարող է ունենալ նաև մասնագիտական աջակցության կարիք: Միննույն ժամանակ, խումբը նշում է, որ միայն գոհունակության մակարդակի գնահատմանը միտված հարցաշարերը սահմանափակ արդյունավետություն են ունենում, ինչը, մասնավորապես, արտահայտվում է շահակիցների մասնակցության աստիճանի տարեցտարի նվազման միտումներով: Քուէջը կարիք ունի նաև բազմազանեցնելու որակի ապահովման տեղեկատվության հավաքագրման մեխանիզմները և չսահմանափակվել միայն հարցումների գործիքակազմով: Հարցումները, միշտ չէ, որ ապահովում են խորքային տվյալների ստացում: Դրանք առավել արդյունավետ են այն դեպքում, երբ կիրառվում են որպես օժանդակ միջոց՝ արդեն նախապես վերհանված խնդիրների ուղղությամբ առավել համակարգային պատկեր ստանալու համար:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ քուէջի ՈԱ պատասխանատուն մասնակցի որակի ապահովման ոլորտին վերաբերող վերապատրաստումների, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել նրա շարունակական մասնագիտական զարգացումը, ոլորտի արդի մոտեցումների և լավագույն փորձի վերաբերյալ իրազեկվածությունը, ինչպես նաև կնպաստի այդ փորձի տեղայնացմանը և որակի ապահովման համակարգի շարունակական կատարելագործմանը: Միաժամանակ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ տվյալ աշխատակիցը նաև դասավանդում է անգլերեն լեզու, մեծանում են վերջինիս հնարավորությունները ծանոթանալու և ուսումնասիրելու միջազգային փորձը: Բացի այդ, անհրաժեշտ է ակտիվացնել նաև քուէջների միջև կնքված հուշագրի բովանդակության իրականացումը, որը նույնպես հնարավորություն կտա ուսումնասիրելու և տեղայնացնելու այլ քուէջների փորձառությունը:

Քուէջի պաշտոնական կայքէջում բացակայում է որակի ապահովման գործընթացներին առնչվող տեղեկատվությունը, ինչը սահմանափակում է համակարգի թափանցիկությունն ու հաշվետվողականությունը՝ հատկապես արտաքին շահակիցների տեսանկյունից: ՄՈԻՀ-ը պետք է իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակի ՈԱ գործընթացների հետ կապված կանոնակարգերը և գործընթացները: Այսպիսի մոտեցումը կխթանի շահակիցների ներգրավվածությունն ու վստահությունը որակի ապահովման համակարգի նկատմամբ:

2018 թվականից գործարկվող որակի ապահովման հիմնական փաստաթղթերը մինչ օրս չեն անցել համակարգային գնահատում, որի արդյունքում կվերահաստատվեր դրանց արդիականությունն ու գործնական կիրառելիությունը: Նպատակահարմար է, որ քուէջը

վերանայի իր փաստաթղթային բազան՝ գնահատելով, թե որքանով են առկա փաստաթղթերը համահունչ կրթական հաստատության ներկա կարիքներին, արդի մոտեցումներին և նպաստում որակի ապահովման համակարգի արդյունավետությանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջում որակի ապահովման գործընթացները լիարժեքորեն պլանավորված չեն, իրականացվող գործողությունները չեն համադրվում ՊԻԳԲ (պլանավորում, իրագործում, գնահատում, բարելավում) ամբողջական շրջափուլի տրամաբանության հետ, հարցումները չունեն հստակ նպատակներ և սահմանված մեթոդաբանություն, հիմնականում սահմանափակվում են գոհունակության գնահատմամբ և չեն ապահովում խորքային վերլուծություն, որակի ապահովման պատասխանատուն վերջին տարիներին չի ներգրավվել շարունակական մասնագիտական զարգացման գործընթացներում, փորձագիտական խումբը հանգում է այն եզրակացության, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 10-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը «Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Բավարարում է
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Չի բավարարում

Գագիկ Քոթյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

10-ը հուլիսի 2025թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Գազիկ Քթյան- Հայաստանի եվրոպական համալսարանի դասախոս: Ավարտել է ԵՊՀ Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետը, մասնագիտացում՝ թվային անալիզ և մաթեմատիկական մոդելավորում (ասպիրանտուրա՝ 2010): Դասախոս՝ ԵՊՀ, Մովսես Խորենացու անվան համալսարան, Հայաստանի եվրոպական համալսարան (2008–մ/այժմ): Որակի ապահովման ստորաբաժանման ղեկավար՝ Մովսես Խորենացու անվան համալսարան (2012–2015), ՀՀ ՊՆ Ռազմավիացիոն համալսարան (2015–2018), Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական համալսարան (2024–մ/այժմ): Փորձագետ՝ ՀՀ բուհերի հավատարմագրման գործընթացներում (2015–ներկայում): Մի շարք ղեկավար պաշտոններ՝ ՀՀ ՊՆ տարբեր կառույցներում (2015–2021): ՀՀ ԲՈԿ նախագահի տեղակալ (2021–2023), ժամանակավորապես՝ նախագահի պաշտոնակատար: Մասնակցել է որակի ապահովման, կառավարման և ՆԱՏՕ-ի դասընթացների (Իտալիա, Գերմանիա, Հայաստան): Ունի 6 գիտական հոդված և 3 տպագիր աշխատանք: Տիրապետում է հայերենին, անգլերենին և ռուսերենին:

Քանաքարա Հայրապետյան- 2008 թ.-ին ավարտել է Գավառի պետական համալսարանի հումանիտար մասնագիտությունների ֆակուլտետի «Պատմություն» բաժինը: 2015 թ.-ին եղել է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի հայցորդ: 2024 թ. -ին ստացել է «Հայոց պատմություն» մասնագիտությամբ պատմական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2011թ.-ից աշխատել է Գավառի պետական համալսարանի պատմության ամբիոնի լաբորանտ: 2011 թվականից մինչև օրս աշխատում է ներքին համատեղության կարգով որպես Գավառի պետական համալսարանի հումանիտար մասնագիտությունների ֆակուլտետի հասարակական գիտությունների ամբիոնի դասախոս: 2020 թ.-ից՝ որպես Գավառի պետական համալսարանի որակի ապահովման բաժնի մասնագետ: 2021 թ. -ից եղել է Գավառի պետական 2 համալսարանի որակի բաժնի վարիչի ժամանակավոր պաշտոնակատար: 2023 թ.-ից մինչև օրս՝ Գավառի պետական համալսարանի որակի ապահովման բաժնի վարիչ: Մասնակցել է մի շարք վերապատրաստումների՝ «SMART-Ուսանող ձեռնարկություն համագործակցության և ուսանողների ձեռնարկատիրական հմտությունների զարգացում՝ «խելացի սրճարանների» (smart caffees) միջոցով», (ՈԱԱԿ) կողմից կազմակերպված «Մասնագիտական կրթական ծրագրերի մեխանիզմների բարելավում», «Էրագմուս+» միջազգային շարժունության ծրագրին: Ունի 17 գիտական հոդվածներ ու մենագրություններ:

Նարինե Հովհաննիսյան - 2007թ.-ին ավարտել է Հայաստանի Պետական Ագրարային Համալսարանը՝ «Հացի, հրուշակեղենի և մակարոնի արտադրության տեխնոլոգիա» մասնագիտությամբ: 2013թ-ից մինչև այսօր աշխատում է ՀԱԱՀ-ի Բուսաբուծական մթերքների վերամշակման տեխնոլոգիաներ ամբիոնում, որպես դասախոս: 2005-2006թթ.-ին եղել է Երևանի ԳԳՄ, որպես տեխնիկ-նախագծող: 2008թ-2019թթ. աշխատել է ՀԱԱՀ-ի ԳՀԻ-ի բուսական ծագման մթերքի և հումքի վերամշակման տեխնոլոգիայի բաժնում գիտաշխատող: 2010-2012թթ. եղել է Համատեղության կարգով՝ «Պատեքս-գազ» ՍՊԸ, որպես որակի կառավարման պատասխանատու: 2018թ.-ին եղել է «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ «հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» նախնական մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչի մշակման փորձագիտական խմբի անդամ, իսկ 2020թ.-ին «Կայուն դպրոցական սնունդ» հիմնադրամ «հացաթխման արտադրության տեխնոլոգիա» նախնական մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչի մշակման փորձագիտական խմբի անդամ: 2020թ.-ին եղել է Համատեղության կարգով՝ Սննդագիտության և կենսատեխնոլոգիաների ԳՀԻ-ի "Բուսական ծագման մթերքի և հումքի վերամշակման տեխնոլոգիաներ"-ի բաժնի վարիչ: Մասնակցել է մի շարք վերապատրաստումների՝ Food Science (Erasmus+ International Credit Mobility Program, University of West Attica, Հունաստան), տեղեկատվության բարելավում, ստրատեգիական պլանավորում, capacity Building on ELISA, article submission process and peer review system in an academic journal, «Բանջարաբուստանային մշակաբույսերի աճեցում և հետերեքահավաքային մշակում» և այլ թեմաներով: Հեղինակ է 35 գիտական աշխատությունների, որոնցից 7-ը ՀՀ արտոնագրեր են և 3 մեթոդական ցուցումների և 1 մենագրության: Տիրապետում է անգլերեն, ռուսերեն լեզուներին և համակարգչային ծրագրերին (Microsoft word, excel, PowerPoint):

Հարություն Զիլինգարյան - Սովորում է Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջում զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում՝ օտար լեզվի խորացված իմացությամբ: Տիրապետում է անգլերեն, ռուսերեն լեզուներին և համակարգչային ծրագրերին (Microsoft word, excel, PowerPoint) :

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ⁶

N.	16.04.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում տնօրենի հետ	09:30	10:20	50 րոպե
2.	Հանդիպում տնօրենի տեղակալների հետ	10:30	11:20	50 րոպե
3.	Հանդիպում ստորաբաժանումների /կենտրոնների (Հաշվապահ, լաբորանտներ, գրադարանավար, արխիվավար, կարիերայի կենտրոնի պատասխանատու, մեթոդիստ, կադրերի բաժնի վարիչ, հասարակայնության հետ կապերի և միջազգային համագործակցության պատասխանատու, մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման) ղեկավարների հետ	11:30	12:30	60 րոպե
4.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած խմբի անդամների հետ	12:40	13:10	30 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:20	14:10	50 րոպե
6.	Հանդիպում շրջանավարտների հետ	14:20	15:10	50 րոպե
7.	Հանդիպում գործատուների հետ	15:20	16:10	50 րոպե
8.	Հանդիպում Կառավարման խորհրդի անդամների հետ	16:20	17:10	50 րոպե
9.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:20	19:00	100 րոպե

N.	17.04.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ամբիոնների և բաժնի վարիչների հետ	09:30	10:30	60 րոպե
2.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	10:40	11:30	50 րոպե
3.	Հանդիպում ուսանողների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	11:40	12:30	50 րոպե
4.	Հանդիպում ՈւՄ ներկայացուցիչների հետ	12:40	13:10	30 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:20	14:20	60 րոպե

⁶ Ռեսուրսների դիտարկումը և դասալսումները իրականացվել են նախքան փորձագիտական այցը

6.	Հանդիպում «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» և «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» մասնագիտության կրթական ծրագրերի պատասխանատու/ների և դասախոսների հետ	«Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված ուսուցմամբ» կրթական ծրագրի պատասխանատու/ների և դասախոսների հետ	14:30	15:30	60 րոպե
7.	Հանդիպում «Հացաթխման, մակարոնեղենի և հրուշակեղենի տեխնոլոգիա» և «Հանրային սննդի տեխնոլոգիա» մասնագիտության կրթական ծրագրերի ուսանողների հետ	«Գործավարություն՝ օտար լեզվի խորացված ուսուցմամբ» կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	15:40	16:30	50 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում		16:40	19:00	140 րոպե

N.	18.04.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում Որակի ապահովման պատասխանատուի հետ	09:30	10:20	50 րոպե
2.	Բաց հանդիպում	10:30	11:10	40 րոպե
3.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	11:20	12:00	40 րոպե
4.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	12:10	13:00	50 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:10	14:10	60 րոպե
6.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	14:20	17:30	200 րոպե
7.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	17:40	18:00	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
1.	Նախորդ ՌԾ-ի կատարողականակի գնահատում	1
2.	Տնօրենի հաշվետվություններ վերջին երեք տարիների	1
3.	Ստորաբաժանումների պլաններ և հաշվետվություններ (վերջին 3 տարվա)	2
4.	Հաստիքացուցակ (գործողը), վերանայված պաշտոնի անձնագրեր	2
5.	Բյուջե վերջին 3 տարիների	2
6.	Գործատուների հետ անցկացված ֆոկլուս խմբերի, հարցումների վերլուծություններ, որոնք հիմք են հանդիսացել ՄԿԾ-ների վերանայման համար	3
7.	Ամբիոնների և Մանկավարժական խոհրդի նիստերի արձանագրություններ, որտեղ քննակվում են ՄԿԾ-ների վերանայման հարցեր	3
8.	Քոլեջի ուսանողների թիվը՝ ըստ ՄԿԾ-ների (այցի ընթացքում)	3
9.	Ուսանողներին տրամադրվող անհատական, դիպլոմային աշխատանքների օրինակներ (յուրաքանչյուրից 5-ական)	3
10.	Ուսանողներին տրամադրվող ընթացիկ գործնական, տեսական առաջադրանքներ ընտրված երեք ՄԿԾ-ների շրջանականերում	3
11.	Վերջին 3 տարիների ամփոփիչ ատեստավորման հարցաշարեր երեք ՄԿԾ-ների ուղղությամբ	3
12.	Իրականացված բոլոր բենչմարքինգների վերլուծություններ	3
13.	Կրթական ծրագրերի փաթեթներ (ուսումնական պլաններ, մոդուլային ծրագրեր) 3 ՄԿԾ-ների համար	3
14.	Պրակտիկայի օրագրերի լրացված օրինակներ բոլոր ՄԿԾ-ների համար (5-ական օրինակ)	3
15.	Ավարտական աշխատանք գրելու կարգ կամ ուղեցույց	3
16.	Դասացուցակ և ժամանատախտակ	3
17.	Դուալի և պրակտիկաների լրացված օրագրեր	3
18.	Ուսանողի գործնական աշխատանքի գնահատման չափանիշներ	3
19.	ՈւՆ տարեկան աշխատանքային պլաններ և հաշվետվություններ	4
20.	ՈւՆ աշխատանքային պլաններ, հաշվետվություններ, նիստերի արձանագրություններ	4
21.	Շրջանավարտների քանակ վերջին 3 տարվա համար, Կարիերայի կողմից հավաքագրված բազան և վերլուծությունը շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ (վերջին 3 տարիների համար)	4
22.	Ուսանողներին տրվող ընթացիկ և նախաքննական խորհրդատվությունների ժամանակացույց	4
23.	Ընդհանուր դասախոսական կազմի քանակ և բաշխվածությունն ըստ ՄԿԾ-ների	5

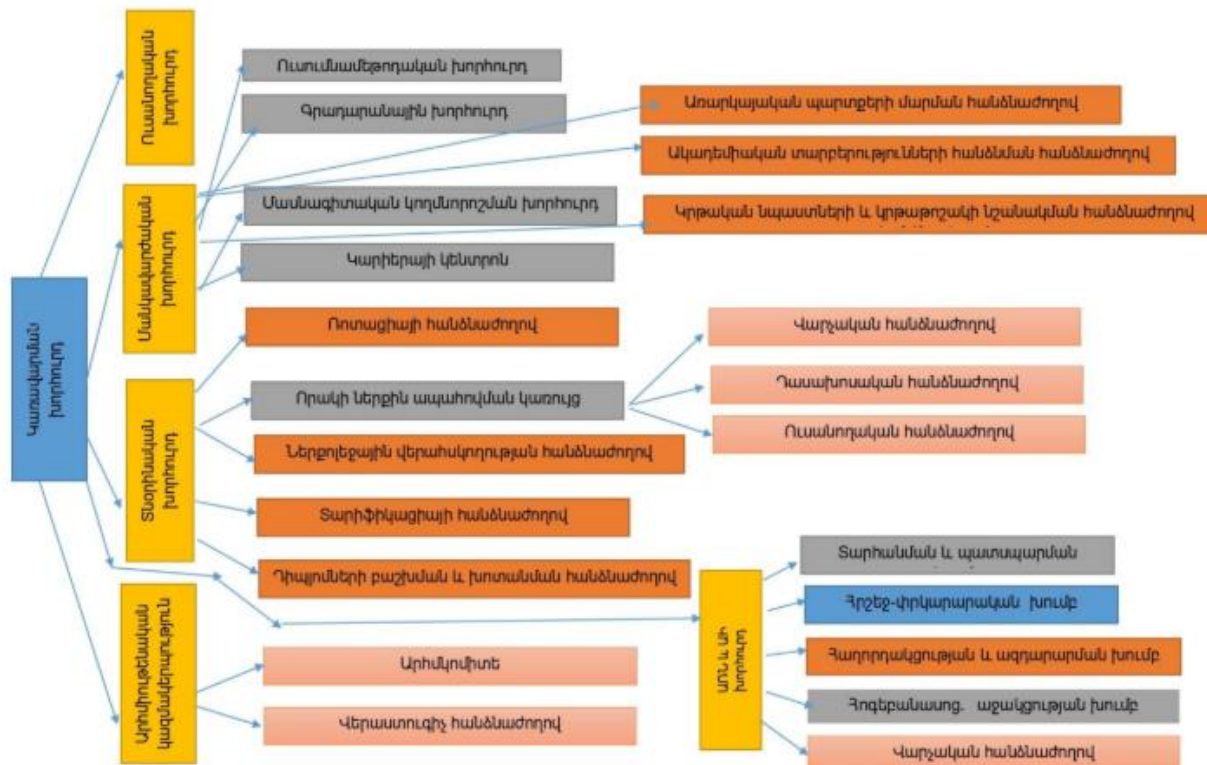
24.	Վերջին երեք տարում նոր ընդունված դասախոսական կազմ	5
25.	Քանակ պրակտիկ, գործատու մասնագետների, ուսանող-դասախոսների քանակ	5
26.	Վարչական կազմի քանակ	5
27.	Դասալսումների ժամանակացույց, ձևաթերթեր, վերլուծություններ տարբեր ամբիոններից	5
28.	ՊԴ գնահատման հարցաշարեր, վերլուծություններ վերջին 3 տարվա	5
29.	Վերջին 2 տարվա ընթացքում խրախուսված դասախոսների ցանկ, խրախուսման ձև	5
30.	Քոլեջի նախաձեռնությամբ Մասնագիտական և մեթոդական վերապատրաստումներ անցած դասախոսական կազմ՝ անուն ազգանուն, դասավանդող մոդուլներ կամ առարկաներ, վերապատրաստման թեման, վերապատրաստող կազմակերպություն և տարեթիվ	5
31.	Դասախոսական կազմի ռեզերվ	5
32.	Դասախոսական կազմի վերապատրաստումների հավաստագրեր	5
33.	Ուսանողների կողմից իրականացված հետազոտական, ստեղծագործական և ինքնուրույն, ռեֆերատիվ աշխատանքներ	6
34.	Դասախոսական կազմի կողմից տպագրված 6 ձեռնարկներ, հոդվածներ և այլ աշխատանքներ վերջին 3 տարվա	6
35.	Ամբիոնների հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու թեմաները	6
36.	Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող ուսանողների ցանկ	7
37.	ՄՈՒՀ-ի ունցած և գործող պայմանագրերը տարբեր ՄԿՈՒ հաստատությունների, կազմակերպությունների և գործատուների հետ	9
38.	Որակի ապահովման կենտրոնի կողմից իրականացվող բոլոր հարցումների հարցաշարեր, վերլուծություններ /նախորդ 4 տարիների/	10
39.	ՈԱ պատասխանատուի տարեկան աշխատանքային պլաններ, հաշվետվություններ /նախորդ 3 տարիների/	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ,
2. Մասնագիտական կաբինետներ,
3. Լաբարատորիաներ,
4. Գրադարան,
5. Դահլիճ և ֆիզկուլտուրայի դահլիճ,
6. Վարչական սենյակներ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Ջուլեյի կազմակերպական կառուցվածքում ներգրավված մարմինների տեղաբաշխման քարտեզ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. ԲՈՒՀ-Բարձրագույն ուսումնական հաստատություն
2. ԵՀՀՊՔ-Երևանի հայ-հունական պետական քոլեջ
3. ԵՊՀ- Երևանի պետական համալսարան
4. ԻՎ - Ինքնավերլուծություն
5. ԿԳՄՄ -Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
6. ԿԶՆԱԿ-Կրթության զարգացման և նորարարությունների ազգային կենտրոն:
7. ԿԽ- Կառավարման խորհուրդ
8. ՀԿ- Հասարակական կազմակերպություն
9. ՄԱԶԾ-Միավորված ազգերի զարգացման ծրագիր
10. ՄԿԾ- Մասնագիտական կրթական ծրագիր
11. ՄԿՈՒ- Մասնագիտական կրթություն և ուսուցում
12. ՄՈՒՀ -Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
13. ՄԿՈՒԶԱԿ- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն
14. ՊԴ- Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմ
15. ՊԻԳԲ -Պլանավորում, իրականացում, գնահատում, բարելավում
16. ՊՈԱԿ - Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն
17. ՌԾ- Ռազմավարական ծրագիր
18. ՈԱԱԿ -Որակի ապահովման ազգային կենտրոն
19. ՈԱՇ -Որակավորումների ազգային շրջանակ
20. ՈԱ- Որակի ապահովում
21. ՈԻԽ- Ուսանողական խորհուրդ
22. ՓԲԸ -Փակ բաժնետիրական ընկերություն